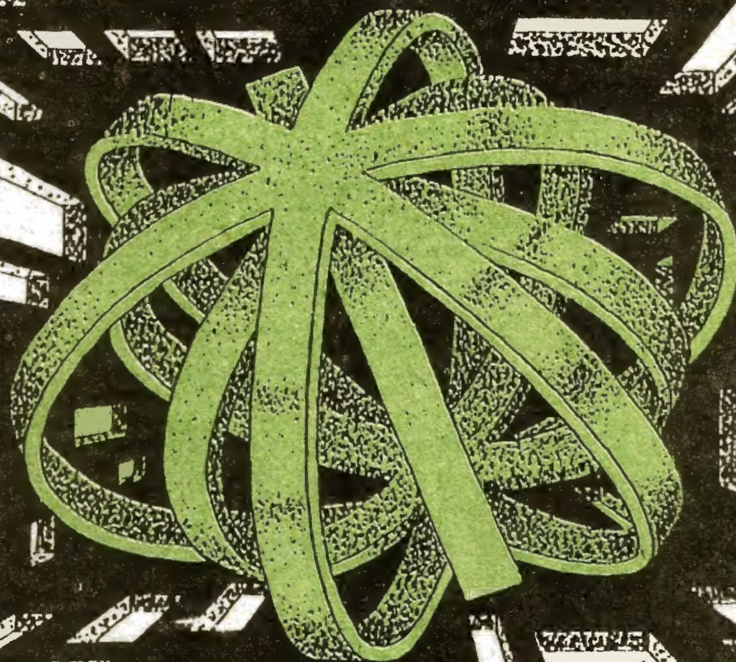

Anticipația

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

JAMES McCONNELL

Situație de evitare

Știință și tehnică

475

SUMAR

****

Anticipaţia

COLECŢIA DE POVESTIRI SF
editată de revista „Ştiinţă şi tehnică"
serie nouă, anul II

Redactor-şef: **Ioan Eremia Albescu**
Redactor-şef adjunct: **Gheorghe Badea**
Secretar responsabil de redacţie: **Adina Chelcea**
Responsabilul colecţiei: **Viorica Podină**
Corectura: **Lia Comănici**
Coperta: **Emil Bogos**
Prezentare grafică: **Arcadie Daneliuc**
Consultant literar: **Cristian Tudor Popescu**

Administraţia: **Editura „Presa Liberă"**
Tiparul: **Combinatul Poligrafic Bucureşti**

PARCUL CIBERNETIC

de EDUARD JURIST

— Poftiţi, vă rog, poftiţi! Fiţi bine veniţi în parcul nostru. Sperăm c-o să vă placă...

De curînd parcul, în întregime renovat, fusese inclus în itinerarul turistic al oraşului. Ghidul — care ştia şi trei limbi străine — ne invită cu un gest afabil după ce ni se adresase mai întîi cu profesionala întrebare: „français?“, romanian?“, „de unde sînteţi, fraţilor?“. Eram din toate părţile, chiar şi din Bucureşti. Un grup vesel venit prin O.N.T.

— Vă rog, vă rog, veniţi mai aproape. Nu vreau să vorbesc prea tare. Ştiţi, undele sonore produc perturbaţii atmosferice şi deteriorează microclimatul...

Într-adevăr, ghidul — un tînăr vînjos cu o barbă mare scandinavă — avea o voce sonoră. Am făcut cerc în jurul lui, ceea ce îi permitea să ne vorbească familiar şi foarte inteligibil.

— Sînt bucuros să vă furnizez orice fel de informaţii utile...

Cu un zîmbet fotogenic se adresă unui membru al excursiei noastre care privind distrat în jur pusese din greşeală piciorul pe gazon:

— Nu vă jenaţi, puteţi călea pe iarbă. „Nu se rupe, nu se strică — nici amendă nu se aplică“, recită el spiritual. Da, stimaţi oaspeţi, iarba aceasta pe care o vedeţi — vă rog să-i apreciaţi culoarea de un verde nr. 5 perfect omogen — este iarbă de plastic. Această iarbă are un mare avantaj faţă de iarba naturală, în sensul că nu se veştejeşte niciodată. Nemaivorbind de faptul că nu creşte şi deci nu trebuie cosită.

Era într-adevăr o inovaţie cu totul neaşteptată. Am făcut cîţiva paşi pe peluză încercînd sub tălpi o senzaţie foarte plăcută. Am zîmbit, gîndindu-mă cu cîte primejdii călcasem altădată pe iarba unor parcuri, avînd tot timpul senzaţia aceea îngrozitoare că în dosul fiecărui tufiş se ascunde un gardian mustăcios care-mi va smulge cu răutate şi plăcere amenda de 125 de lei. Iată că această interdicţie căzuse! Am revenit pe alee, cu urechile larg deschise la explicaţiile ghidului.

— Priviţi, vă rog, şi florile! Aceste minunate flori cu parfumul lor... Şi, fără tranziţie, strigă: Vasileee!

— Aăăuu?!, veni de undeva răspunsul celui chemat.

— Dă drumul la olfactopulverizatoare, că avem oaspeţi! Apoi, întorcîndu-se spre noi, ne lămuri confidenţial: Vasile este grădinarul de serviciu la panoul de comandă...

Am avut vaga impresie că aud un ţiuit ca de ţînţar şi în aceeaşi clipă văzduhul se umplu cu o mireasmă îmbătătoare de trandafiri.

— Trandafiri, în acest sezon, nu e prea devreme?, am tresărit fără să vreau.

Abia atunci am observat că florile nici nu erau trandafiri, ci un fel de hibrizi între orhidee şi ochiul boului.

— Aveţi dreptate, spuse ghidul. Vasilee, apasă pe liliac!

Două secunde mai tîrziu, ne-am simţit învăluiţi de parfumul liliacului înflorit. Ghidul zîmbi şi ne lămuri cu gentileţe:

— Vedeţi, aici la noi a fost realizat visul vechilor florari care zămisleau acele emoţionante flori de plastic, naive în felul lor. Mulţi nu le agreau pentru aspectul lor convenţional şi pentru mirosul în general dezagreabil. Da, în definitiv, de ce trebuie să copiem în mod servil natura? Au fost realizate flori care nu există nicăieri, în nici o seră, şi care, după cum vedeţi, pot avea parfumul dorit.

În cadrul grupului se iscară discuţii. Evident, în şoaptă (microclimatul!). Unii erau de părere că parcul acesta e un kitch, că şi Le Nôtre şi Le Vôtre, Le Nain şi Le Gros corectaseră şi ei natura, dar nici aşa! Alţii combăteau poziţiile naturalismului, susţinînd că pînă şi în materie de alimentaţie totul e prejudecată şi clişeu. De ce nu poţi mînca o friptură într-o pilulă? Ideea asta stupidă, că dacă n-are formă de găină, n-are nici un gust! Eu nu m-am amestecat, în fond înscrierea în excursie fusese benevolă. Brusc, ghidul se uită la ceasul de la mînă care era... un barometru portativ:

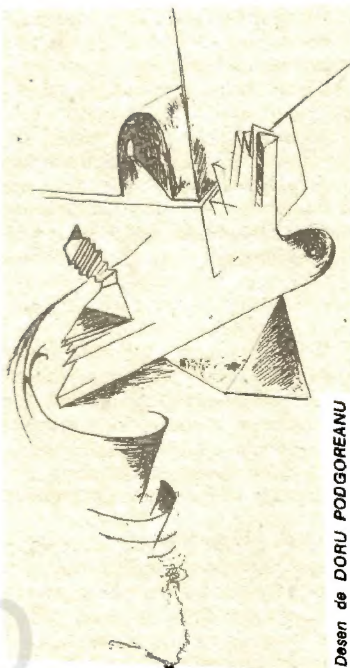
— S-ar părea că se schimbă vremea... Hm, într-adevăr, nimic mai neplăcut pentru un turist decît să fie surprins de ploaie în parc...

De data aceasta îşi întoarse reverul hainei, unde — asemenea unei insigne cu puteri magice — era prins un microemiţător:

— Petrică, băiatule, fii atent, o să fie nevoie să ridici cupola hidrofugă.

— Poziţia 1 sau poziţia 2?, se auzi un bîzîit din minidifuzor.

— Poziţia doi — şi ghidul se întoarse explicativ spre mine, care-l priveam cu gura căscată —, adică cu „stele“, că tot se întunecă în curînd. În cîteva minute o să avem o boltă înstelată ca la planetarium.

Desen de DORU PODGOREANU

Abia atunci mi-au atras atenţia nişte structuri metalice care se arcuiau graţios la mare înălţime (iniţial crezusem că e vorba de vreun ansamblu sculptural modern). Deasupra ciudaţilor piloni începură să se desfăşoare spectacular folii dintr-un material special folosit la baloanele cosmice şi care curînd acoperiră întregul parc. Apărură şi stelele anunţate — puncte luminescente activate într-o reţea moleculară.

Într-adevăr, era un parc fără asemănare şi-i prevesteam un frumos succes de casă.

Ne plimbam pe aleile sale, care — mi s-a explicat — erau pardosite cu tetrateflon, un material elastic şi plăcut peste care era aşternut un nisip — siliciu pur cu sarcini electrostatice — care-l împiedica să fie luat de vînt. Florile, într-o largă gamă coloristică, ne bucurau ochiul... La un moment dat s-a petrecut un mic incident. Un băieţel din grup, care auzise că e voie de călcat pe iarbă, crezuse că e şi voie să rupă flori şi sărmanul se curentase. (O dată cu lăsarea întunericului, florile deveneau luminoase.) Din fericire, voltajul nu era prea mare.

După un timp însă, am simţit o oarecare oboseală...

— Ar fi cazul să luaţi loc pe bănci, spuse cu acelaşi zîmbet amabilul nostru ghid, scoţînd din buzunar o cutiuţă pentru telecomandă. Apăsă un buton şi pe aleea noastră se deschiseră mai multe trape — ca acelea de la teatru — şi tot atîtea bănci elegante şi curate fură împinse la suprafaţă.

— După cum vedeţi, aveţi tot confortul. Mai ceva ca în străvechiul Cişmigiu...

— E adevărat, dar în Cişmigiu aveam şi copaci... spuse atunci cu glas răguşit un bătrînel care pe tot parcursul excursiei avusese mereu ceva de criticat. (Mă exasperase cu observaţiile sale. Mereu nemulţumit, mereu acru...)

— Copaci? Nimic mai simplu! Ce-aţi dori? O salcie plîngătoare? Un arţar? Vă pot oferi şi un eucalipt aclimatizat...

Şi aceeaşi cutiuţă aduse la suprafaţă, din sera subterană, mai mulţi copaci care aici, în aer liber, n-ar fi supravieţuit nici o sută de ani.

Mărturisesc că nu credeam să mai lipsească ceva acestui parc. Mă refer la partea, ca să zic aşa, **naturală,** pentru că în ce priveşte celelalte amenajări, ele nu mai puteau impresiona pe nimeni: ţîşnitoare la care cu o monedă puteai să bei un sirop pe bază de fructe sintetice de pădure, chioşcuri mobile cu autoservire care se iveau la apelul oricărui doritor, printr-o simplă apăsare pe unul dintre butoanele dispuse în spătarele băncilor, şi multe altele...

— Şi totuşi, şi totuşi lipseşte ceva, se înverşună bătrînelul criticist.

— Poate îndrăgostiţii, spuse maliţios ghidul. Să ştiţi că parcul nu a fost încă deschis oficial. Cînd va fi pus în circuitul public, atunci...

— Nu, nu... altceva, altceva, **insista bătrînul, făcînd parcă un mare efort de memorie...**

Într-adevăr, cum de nu mi-am dat seama! Şi eu avusesem tot timpul impresia secretă că ceva, ceva, nu e în ordine. Şi deodată am spus tare (poate chiar prea tare):

— Sigur că da! N-are păsărele!

Dar ghidul parcă atîta aştepta. (Era se pare chiar un test ecologic ce trebuia realizat în perioada de rodaj a parcului.)

— Vă înşelaţi, stimate tovarăşe. Cum vă imaginaţi că ar putea lipsi păsărelele? Ce fel de parc ar mai fi în cazul acesta?! Singura deosebire e aceea că păsărelele noastre nu ciripesc fără noimă de parcă ar fi în pădure. Îmi daţi voie?

Şi apăsînd un alt buton al cutiuţei magice, aerul se umplu de ciripit... muzical!

— Un sintetizator perfecţionat emite acest ciripit minunat, care este de fapt o compoziţie creată de un calculator. Dacă aveţi ureche exersată, veţi recunoaşte şi trilurile privighetorii şi ciripitul vrăbiilor, ba chiar şi fîlfîitul aripilor. Unde mai pui că sîntem scutiţi de inconvenientele păsărilor adevărate care nu pot fi deprinse cu curăţenia.

— Şi atunci — era din nou bătrînelul care găsea mereu nod în papură —, cine vă mănîncă insectele?

— Insecte? Ghidul afişă o expresie de om jignit. Îmi pare rău, dar parcul nostru e deparazitat. E absolut steril!

Pe cînd părăseam parcul cu impresii de neşters pe care le-am înscris în cartea de aur aflată la ieşire, am întrebat din politeţe:

— Spuneţi-mi, vă rog, dar înainte ce-a fost aici?

Ghidul îmi dădu şi această ultimă lămurire:

— Ce să fie? Un parc obişnuit, cu bănci, cu pomi, cu îndrăgostiţi, cu păsărele.

Un model depăşit.

Desen de LUCIAN POP

Premiul I / ianuarie
la concursul radiodifuzat
„Start spre extraordinar"

CHAGRIN

de IULIA TEODORESCU

Cutia de abanos era acolo, pe bord, familiară şi plină de amintiri. Mîna lui Chagrin se lăsă uşor, tremurînd parcă, şi deschise capacul. Două rotiţe mici, aproape ruginite, se puseră în mişcare imediat şi mecanismul din interior dădu glas unor note dulci, de pianină electronică. Pe cadranul străveziu secundarul se mişca tăcut, în ritmul muzicii, încercînd parcă să spargă aerul dinaintea lui. Era aproape două. Chagrin închise tot atît de încet capacul şi fu iarăşi linişte. Pe cadranul din stînga pulsau litere de sînge: „Ai iubit-o mult", citi, apoi se ridică străbătînd cu paşi mari, siguri, cabina, pînă la salteaua pneumatică. Se întinse tăcut, cu un sentiment de oboseală fizică şi adormi imediat.

●

Dimineaţa era cît se poate de liniştită. Prin hublourile deschise pătrundea un aer curat, cu miros de toamnă tîrzie. Plămînii i se umplură cu aer mult, atît cît puteau să cuprindă. Se simţi mult mai uşor şi îi venea, parcă, să zboare. Nu mai fusese de mult pe Pămînt, de cînd ea — Lumière — plecase pentru a nu se mai întoarce niciodată. O iubise mult. Poate că o mai iubea şi acum. Cînd a auzit atunci, în acea blestemată zi de 31 decembrie, că experimentul ei eşuase şi că nu exista nici un supravieţuitor, a crezut că va înnebuni. Dar, nu, chinul nu avea să fie atît de scurt! A văzut-o ore întregi între viaţă şi moarte, o simţise încordîndu-se la fiecare picătură de sînge pierdută, şi pentru nimic în lume nu ar fi crezut atunci că ea va muri.

După mult, foarte mult timp, pelerin al aerului, mai simţea încă nevoia de a o vedea, de a-i auzi glasul spunîndu-i că e dimineaţă, de a-i simţi cîmpul biomagnetic copleşindu-l prin sentimentul transmis. Cît dorise să moară şi el!

Şi atunci îi venise ideea. Din creierul principal al navei sale făcuse o altă Lumière, tot atît de caldă şi de bună, însă fără chip. Stătea ore întregi cu ochii pe cadranul unde ea îi imprima cu litere mici, roşii, ceea ce voia să spună. Universuri întregi rămîneau în urmă, nici nu voia să le ştie numele, era cu ea şi asta era totul. Numai undeva, în subconştient, ştia că ea — adevărata Lumière — avea părul lung, de culoarea sorilor pămînteni şi că ochii ei preţuiau mai mult decît oricare cer de după furtună. Lumière simţea asta şi se cutremura dureros întocmai ca şi cealaltă. Literele pulsau roşii ca sîngele: „Ai iubit-o mult?"...

●

Cînd hublourile se închiseră şi nava se ridică deasupra Pămîntului, Chagrin ştiu că nu avea să se mai întoarcă niciodată. Lumière începuse să sporovăiască veselă pe cadranul din stînga, în timp ce nava se îndrepta spre constelaţia Balanţei. O zdruncinătură puternică o făcu pe Lumière să ţipe dureros. Atît. Chagrin încremeni, neştiind ce să facă. Era atîta linişte încît îi venea să strige. Apoi, ca un răspuns, sirena îi străpunse urechile cu alarma de gradul zero. „Imposibil!..." gîndi şi se ridică pregătindu-se pentru autoexpulzarea din navă. Dar ea, Lumière?... În opt secunde nava urma să explodeze.

Un murmur ciudat, aducînd cu un glas de femeie, îi paraliză mişcarea. Centura de siguranţă rămase atîrnînd în aer ca un semn de întrebare. Privi spre cadranul din stînga; literele pulsau roşii ca sîngele: „Rămîi cu mine!". Dar glasul, de unde? Din el? Al navei?... Patru secunde.

Şi atunci înţelese. O vedea acum între viaţă şi moarte, o va simţi încordîndu-se în momentul exploziei. Va muri, însă, o dată cu ea! Oare cît era ceasul?

Cutia de abanos era acolo, pe bord, familiară şi plină de amintiri.

INCIDENTUL DE LA SERA 123

de **DAN D. FARCAŞ**

Înţeleptul Sath se reîntorcea din concediu; un concediu lung, dar fără îndoială binemeritat.

Trecea pulsînd satisfăcut de-a curmezişul structurilor şi reţelelor bine cunoscute, coordonîndu-şi alene mădularele prin nenumăratele dimensiuni la care îi dădeau dreptul gradul şi experienţa sa profesională. În sezonul trecut rezultatele laboratorului pe care-l conducea întrecuseră toate aşteptările, succes recunoscut pînă şi de către şefii ierarhici... Acum Sath se gîndea cu încîntare la faptul că, în sera 123, ultimul rînd de culturi, abia mijinde la vremea cînd plecase, trebuia să se afle în pragul coacerii. Se mai gîndea la apropiata revedere cu asistenţii şi laboranţii săi, harnici, inteligenţi şi plini de idei, care au fost în atîtea dăţi garanţia bunului mers al delicatelor experimente.

Vibraţiile de simpatie îl întîmpinară încă de departe. Cura de bioregenerare urmată în concediu îi permitea să le simtă parfumul întocmai ca în vremea primei tinereţi. Pe măsură ce pătrundea în incintele laboratorului, coordonatoarele şi informatoarele artificiale se conectau unul după celălalt la complexul creierelor sale, gata să-i prezinte rapoartele de activitate ori să răspundă prompt, pînă şi la întrebări aproape negîndite.

În sera centrală, sera numărul 123, pluteau într-o ordine savantă cîteva zeci de **universuri** sferice, $(3 + 1)$ – dimensionale, prevăzute cu legi antropice selectate cu grijă. Prin ascunzişurile fiecărui univers exista o cultură. Înaintea plecării în concediu toate aceste culturi se găseau riguros în acelaşi stadiu: toate prospere, toate promiţătoare. Desigur, între timp, unele se vor fi dezvoltat mai bine, altele mai puţin; nu era exclus chiar ca unele să fi pierit (deşi conform regulamentelor aşa ceva nu se admitea decît în cazuri cu totul excepţionale).

După consumarea efuziunilor de rigoare, Sath ceru să i se prezinte raportul de ansamblu. Aparatura se focaliză pe prima dintre culturi, numită codificat E-11, şi selectă automat cele mai semnificative imagini, nu mai multe de cîteva mii simultan, fiecare considerabil încetinită, însoţite de sunete, mirosuri, biocîmpuri etc., cu alte cuvinte, de tot ce era necesar unei corecte aprecieri. Informatoarele artificiale aduceau în paralel torente de date despre fiecare obiect, despre fiecare făptură, despre fiecare fenomen înfăţişat.

– Tii! Ce porcărie...! comunică telepatic şeful în clipa cînd văzu primele fiinţe. Cum aţi reuşit să-i aduceţi în halul ăsta?

Toată lumea ştia că Sath avea un stil colorat de a gîndi şi că era foarte mîndru de acest stil. În consecinţă, coordonatoarele şi informatoarele îşi apelară în grabă subrutinele de veselie, iar asistenţii şi laboranţii rînjiră din toate inimile cu care erau înzestraţi. Informatorul pentru problemele ştiinţifice, programat să-şi regăsească primul seriozitatea, îşi activă terminalele pentru a răspunde; se autoblocă însă respectuos în ultima clipă, sesizînd că asistentul Asmos doreşte să ofere personal explicaţiile cuvenite.

– După cum ştiţi, programul de lucru pentru E-11 prevedea menţinerea fiinţelor inteligente în starea iniţială de „paradis"; adică o climă blîndă, să n-aibă nevoie de îmbrăcăminte, plus hrană din belşug, doar s-o culeagă din copaci. Au fost îmblînzite toate fiarele şi multe altele...

– Exact conform programului general stabilit, adăugă timid informatorul ştiinţific.

– Şi... he, he... cu inteligenţa... cum mai stau? se interesă vioi şeful, arborînd un zîmbet plin de subînţelesuri...

– Conform aşteptărilor, s-au îndobitocit complet. Au uitat pînă şi graiul articulat... În schimb, coeficientul de fericire a fost destul de mare – aproape cel mai mare dintre toate culturile...

– Excelent! Înăspriţi condiţiile de viaţă cu cinci gradaţii standard; să vedem cum o să se descurce... Altă cultură, vă rog!

Cîteva clipe, cît se perindară primele imagini din E-12, asistenţa se foi, străbătută de sentimente care oscilau între jenă şi oroare. Informatorul ştiinţific se simţi dator să vină cu precizări:

– Sînt cei cărora li s-au programat cele mai aspre condiţii de viaţă; fără alte compensaţii. Igienă nulă, confort nul, nici un pic de răgaz, boli de toate soiurile. Drept rezultat speranţa medie de viaţă este minimă, inteligenţa practică excelentă în activităţile curente, dar inteligenţa abstractă aproape inexistentă. În patru sute de generaţii, de cînd durează experimentul, s-au rărit, rămînînd doar a suta parte din cîţi erau la început... au supravieţuit nu atît geniile, cît cei care se mulţumeau cu mai puţină mîncare...

Informatorul prospectiv, sesizînd întrebarea născîndă în complexul de creiere al şefului, continuă:

– Se prevede ca situaţia să se stabilizeze peste alte cinci sute de generaţii, la un efectiv încă de zece ori mai redus. Apoi va rămîne staţionară timp de cîteva mii de generaţii. După aceea există premisele unui oarecare progres, chiar al unuia de o formă nouă şi foarte interesantă. Din păcate, datele sînt insuficiente pentru o exprapolare mai precisă...

– O înăsprire a climei doar cu un singur grad standard ar fi dus la stingerea speciei inteligente – adăugă informatorul ştiinţific. Menţionez că de fapt experimentelor E-11 şi E-12 li s-au aplicat tratamentele extreme...

– Continuăm deocamdată cu E-12 în parametrii actuali, decise Seth. Următorul!

Echipa de cercetători parcurse în acelaşi mod

cîteva zeci de culturi. Influențele incluse în scenarii erau nuanțate cu subtilitate și rafinament; cu toate acestea, diferențele în evoluție se dovedeau de multe ori brutale, spre marea încîntare a șefului.

– Cu E-43, anunță informatorul științific, începe lotul pe care ne-am propus să verificăm principiul „contradicțiile sînt motorul progresului".

– Aha! se bucură șeful, bănuiesc că ăștia sînt cei mai evoluați dintre toți...

– Întocmai, întări Belth – asistentul responsabil de lot; totuși s-au semnalat și unele ciudățenii...

– Ciudățenii?! Dar asta-i excelent! se veseli Sath.

– La primele șase cazuri, pe lîngă includerea programelor de iscat și promovat contradicții, s-au prevăzut și mici intervenții culturale directe – inoculări de precepte, doctrine, ideologii...

– Strict limitate și aprobate din timp de comisia pentru deontologie, preciză informatorul pentru ordine și disciplină.

În timp ce aparatura autonomă selecta imagine după imagine, informatorul științific continua explicațiile. Ființele de pe E-43 avansaseră uluitor de rapid. Li se programase cultul contrazicerii în gradul cel mai înalt, într-atîta încît ajunseră pur și simplu obsedate de dorința de a se dovedi mai deștepte, mai pricepute, mai puternice, de a se depăși unele pe altele, în cadrul unor nesfîrșite confruntări. Era suficient să afle că undeva s-a realizat o nouă descoperire că se și repezeau să demonstreze că ea nu-i valabilă decît cel mult în situații cu totul particulare...

– Și reușeau, bineînțeles, rîse Sath.

– Firește! Dar ceea ce-i mai important, reușeau extrem de repede. Apoi o luau de la capăt cu o altă descoperire. Pe de altă parte, nu-i interesa nici un adevăr atîta vreme cît cineva nu era gata să-și dea viața pentru a demonstra contrariul ei. Aritmetica lor a bătut pasul pe loc pînă ce un curent filozofic avînd drept deviză „unu și cu unu niciodată nu fac doi" și-a numărat primii martiri, uciși cu pietre de o mulțime indignată de conservatori. Din păcate, progresul rapid a fost plătit cu nenumărate suferințe; spiritul exagerat de contrazicere i-a dus la războaie nesfîrșite, ca și la inegalități și frustrări de tot soiul. Ființele de pe E-43 nu concepeau, între altele, decît un singur mod glorios de a-și încheia existența – moartea violentă pentru un crez; și au reușit să facă din acest mod una dintre cele mai importante cauze de deces. Au izbutit să-și pîrjolească planeta cu ajutorul armelor nucleare încă în urmă cu cincizeci de generații. Au fost suficient de inteligenți pentru a supraviețui (caz rar), **desigur în grupuri mărunte și răzlețe**, și suficient de nebuni pentru ca s-o ia de la capăt... Informatorul prospectiv aprecia că în două sau trei generații exista o șansă de 90% ca să-și facă planeta bucățele, grație noilor arme subnucleonice la care lucrau de zor.

– Ce facem? Modificăm programul sau... îi lăsăm? întrebă ușor preocupat asistentul Belth.

Șeful transmise problema coordonatorului central. Decizia urma s-o ia mai tîrziu, în posesia tuturor informațiilor necesare. Nu-i plăcea să-și suprasolicite complexul de creiere dacă nu era strict necesar și, în plus, avea bunul simț de a nu se crede competent în orice. Știa de altfel că coordonatoarele, în ciuda puterii lor uriașe de a raționa, vor avea nevoie de mai mult timp ca să ajungă să examineze toate datele și să propună soluții.

În programele destinate culturilor E-44, E-45 și E-46 s-a introdus ceva mai puțin spirit de contrazicere, dar ceva mai multă credință în șefi și în logica matematică. Rămînerea lor în urmă comparativ cu E-43 era evidentă, în schimb și numărul războaielor a fost mai redus. Sath părea frămîntat de un amalgam de mulțumire și nemulțumire:

– Interesant! Foarte interesant! Păcat că lotul e prea mic; statistic nesemnificativ. Dar dacă cei de sus n-au vrut să ne dea mai multe fonduri, asta e!... Următorul!

– Cu E-47, reluă întrucîtva încurcat asistentul Belth, e o poveste... Era poate cel mai frumos experiment din toată sera. Pregătisem un program echilibrat; în mod normal la ora actuală puteau fi pe primul loc. Luaseră un start excelent, ca apoi, din motive nu prea clare, să înceapă să bată pasul pe loc ori să progreseze enervant de lent...

– Înregistrează o rămînere în urmă de circa **patruzeci de generații față de primele extrapolări**, completă informatorul prospectiv.

– Oh! se îngrozi Sath. Și care-i totuși cauza?

– Datele par să indice că în primul rînd e ceva în neregulă cu religiile... începu informatorul științific, dar se opri respectuos cînd recepționă intenția asistentului Belth de a continua expunerea.

– Să spun drept, pur și simplu nu înțeleg! Cunosc și eu, bineînțeles, care e rolul propagandei religioase în dirijarea unor minți insuficient evoluate către o direcție dorită. Însă tuturor experimentelor din lotul „contradicțiile sînt motorul progresului"; deci și experimentului E-47, li s-a programat exact aceeași religie – aceea cu zeii care se contrazic veșnic între ei, se înșală, se războiesc, se răstoarnă de la putere, uneori se mai și omoară... Peste tot a dat rezultate excelente... anomaliile au apărut numai la E-47... aparent fără nici o cauză sesizabilă...

Asistentul ezită cîteva clipe a neputință, răgaz suficient pentru ca informatorul pentru ordine și disciplină să intervină discret:

– Dacă îmi permiteți... Am depistat eu care-i cauza... Pur și simplu programele destinate culturii E-47 au fost schimbate în urma unei intervenții externe neautorizate. E un caz foarte grav, așa că mi-am permis să întocmesc un raport detaliat. Dețin peste două sute treizeci de mii de înregistrări, care s-ar putea constitui în tot atîtea capete de acuzare...

Se iscă o rumoare rar întîlnită în analele laboratorului.

– Și nu ne-ai spus nimic! se indignă informa-

torul ştiinţific.

– Ştiţi foarte bine că programele mele conţin obligaţia să păstrez în orice împrejurare secretul asupra investigaţiilor, răspunse modest informatorul pentru ordine şi disciplină. Acum însă pot să vă spun că vinovatul este tînărul nostru laborant Yahoo, care a încălcat grav etica cercetării şi legea de neintervenţie, impunînd din proprie iniţiativă experimentului E-47 un program diametral opus obiceiurilor urmărite...

– Dar ce căuta Yahoo la lotul ăsta? se burzului şeful. Dacă nu mă înşală memoria auxiliară, individul ăsta lucrează la culturile din grupa următoare, la cele care au drept principiu de bază că „totul a fost programat perfect deci nu e nevoie de contradicţii"...

– Aşa e? La mijloc a fost însă un pariu!

– Pariu?! Într-o lucrare atît de serioasă ca a noastră? De necrezut! Şi ce pariu, mă rog?

– Yahoo susţinea că la lotul său, dacă „totul a fost programat perfect"; evoluţia va fi mai rapidă decît la un lot cu „contradicţii"...

O undă de consternare înfioră asistenţa. Nimeni nu se aşteptase ca laborantul să fie chiar atît de stupid... Acel „perfect" nu era, bineînţeles, decît cea mai bună soluţie găsită de creierele învăţaţilor şi ale coordonatoarelor; or, aceste creiere, oricît ar fi fost de multe şi de mari, erau foarte departe de puterea însumată a tuturor minţilor dintr-o societate, fie ea şi „de seră"...

– A făcut prinsoare cu un alt laborant, cu Abadeu – continuă raportul – şi se fixaseră pe E-47 şi E-60, pe care le luaseră drept culturi martor. A venit desigur şi momentul în care Yahoo şi-a dat seama de greşeala făcută. Şi ce credeţi că a comis atunci pentru ca să nu piardă rămăşagul? A inversat pur şi simplu, în taină, programele de propagandă religioasă de la cele două culturi, ca şi alte cîteva programe care i s-au părut mai importante. Ştiţi, desigur, la culturile de tipul „totul a fost programat perfect" se folosesc, în mod firesc, religii cu un singur dumnezeu, şi el perfect... A profitat de un moment de neatenţie a personalului din laborator, într-o zi în care pauza de prînz coincidea cu revizia coordonatoarelor şi informatoarelor. A pierdut însă din vedere că, prin construcţie, terminalele mele sînt peste tot şi nu dorm niciodată...

Aici informatorul pentru ordine şi disciplină se opri, arborînd o vagă nehotărîre.

– Nu-ţi fă probleme, îl linişti Sath, n-are rost să te jenezi; în fond, asta ţi-e meseria...

– O, nici vorbă! Mă gîndeam doar că există nişte precedente – semeni de-ai mei demontaţi definitiv sub diverse pretexte...

– Fii pe pace! Doar eşti sub protecţia mea... Ce naiba! Am ajuns să ne temem pînă şi de laboranţi?

– Nu uitaţi de cine a fost recomandat... mai îndrăzni informatorul.

– Lasă că o să-i explic personal! Poţi să-i dai drumul! Rezumă-ne esenţialul!

– Păi... în mod normal simpla inversare de programe n-ar fi trebuit să aibă efecte atît de dramatice. Ştiţi, el schimbase doar programele primare; cele secundare, terţiare etc. erau deja bine consolidate; ca să le schimbe şi pe astea i-ar fi trebuit prea mult timp. Atunci lui Yahoo i-a venit ideea să realizeze, în compensaţie, tot pe furiş, evident, cîteva „întrupări" pe E-47 ca propovăduitor de religii. În timpul acestor întrupări le-a zis celor de acolo că există un singur dumnezeu şi, de la caz la caz, le-a mai zis fie că el este acela, fie că e un colaborator apropiat al său. A încercat să-i convingă că în Univers totul e rînduit perfect, că deci E-47 este „cea mai bună dintre lumile posibile" şi că toate mizeriile au fost anume create spre binele lor... Atunci cînd, mai tîrziu, ajunsese să se încurce în propriile sale afirmaţii, a admis că mai apar uneori şi neajunsuri, dar că ele se trag numai şi numai de la... ăăă... că dumneavoastră vă vîrîţi coada (chiar aşa zicea) ori de la faptul că, la început de tot, aţi comis crima să oferiţi primilor indivizi darul înţelepciunii, capacitatea de a deosebi răul de bine...

– Şi cei de pe E-47 i-au crezut toate balivernele?! se îngrozi Sath.

– Din cauza programelor schimbate... La început a mers mai greu; şi-a susţinut partizanii şi cu forţa... Le-a dat şi nişte liste de proporţii în care trebuia să creadă cu toţii. Zicea că lista aceea conţine „adevărurile absolute şi ultime"...

– Ce adevăruri?!! izbucni Sath. Asta-i una dintre cele mai mari tîmpenii pe care le-am recepţionat în toată existenţa mea...

– Am reprodus textual... A mai lăsat să înţeleagă că o dată ce programarea este perfectă, e mai bine ca locuitorii de pe E-47 să se ocupe mai puţin de inteligenţa lor...

– Asta explică o dată în plus rămînerea în urmă, se însufleţi brusc informatorul ştiinţific...

– ...Le-a spus că orice îndoială, orice părere contrară cu lista de „adevăruri", vine de la aşa-zisul „spirit care neagă totul"... Dacă îmi permiteţi, făcea aluzie la dumneavoastră...

– Aşa deci...

– Şi printr-o reacţie în lanţ, o mulţime de capete încoronate l-au copiat: ziceau că sînt unşii acelui unic dumnezeu şi că posedă prin aceasta şi infailibilitatea lui... Norocul experimentului este că Yahoo e un laborant începător şi nu foarte inteligent, drept pentru care a şi făcut o mulţime de greşeli...

Sath simţea cum i se umflă creierele – treptat, unul după altul. Porunci aspru informatorului:

– Ajunge! M-am lămurit! Luăm o pauză!

Coordonatorul medical începuse deja să-i administreze sedative. Încă două-trei istorii de astea şi va avea nevoie, te pomeneşti, de o nouă perioadă de refacere...

În timp ce lui Yahoo i se întocmeau deja formele pentru o lungă detaşare disciplinară la secţiile exterioare de compactat filamente subcuantice, Sath încă mai continua să bombăne în gînd:

– Auzi deşteptul!... Infailibil!... Auzi!... Adevăruri absolute şi ultime!...

Povestire apărută în Colecția de povestiri SF nr. 297/1967

MIMETIZATORUL

de DAMIANO MALABAILA

Cred că Gilberto e ultimul om din lume pe mîinile căruia ar fi trebuit să încapă un duplicator tridimensional. Și tocmai el a fost acela care a reușit să-și procure un „Mimetizator", numai la o lună după ce a fost lansat pe piață și cu trei înainte ca fabricarea și întrebuințarea acestui aparat să fi fost interzise. Dar aceste trei luni i-au fost suficiente lui Gilberto ca să facă o mulțime de pozne. Eu, aflîndu-mă în acea perioadă la San-Vittorio, n-am putut nici să-l împiedic și nici măcar să-mi imaginez ce se va întîmpla. Gilberto e „fiul secolului". E prietenul meu cel mai bun, are treizeci și patru de ani și e un băiat de treabă. Nu bea, nu fumează și nu are decît o singură pasiune: aceea de a da viață materiei neînsuflețite. Stă într-o cămăruță pe care o numește pompos „birou" și aici ciocănește, taie și lipește, pilește și lustruiește cît e ziulica de mare. Repară ceasuri, frigidere, aparate electrice de bărbierit; construiește instalații care să aprindă automat aragazul dimineața, broaște cu celulă fotoelectrică, aeromodele, sonde acustice cu care să se joace vara, la mare. Cît despre automobilele pe care și le cumpără, acestea nu-l țin decît cîteva luni: le demontează și le remontează, le lustruiește, le unge și le modifică mereu, adăugîndu-le accesorii inutile, apoi se plictisește și le vinde. Emma, soția lui, e o fată încîntătoare și îi suportă cu o admirabilă răbdare toate aceste manii.

Tocmai cînd intram în casă, întorcîndu-mă de la San-Vittorio, auzii telefonul sunînd. Era Gilberto, care, de-a dreptul entuziasmat, mă anunța că de douăzeci de zile era în posesia unui „Mimetizator" și că în toate aceste douăzeci de zile și douăzeci de nopți s-a ocupat numai de el. Mi-a povestit pe nerăsuflate despre minunatele experiențe pe care le-a făcut și despre cele pe care are de gînd să le mai facă. Își cumpărase „Théorie générale de l'Imitation" de Peltier[1] și „The Mimes and other Duplicating Devices" de Zechmeister-Eisenlohr[2] și se înscrisese la un curs rapid de cibernetică și electronică. Avu chiar neobrăzarea să-și compare experiențele lui cu cele realizare de mine, care m-au costat o avere; am încercat să protestez, însă zadarnic: e greu să întrerupi un interlocutor la telefon și mai ales pe Gilberto. În cele din urmă, am trîntit furios receptorul în furcă, am scos telefonul din priză și m-am apucat de treburile mele. Două zile mai tîrziu, zbîrnîitul telefonului mă întrerupse din nou de la lucru. Era tot Gilberto. Vocea îi trăda emoția care îl stăpînea, dar răsuna cu un neîndoielnic accent de mîndrie:

— Trebuie să te văd numaidecît!

— De ce? Ce s-a întîmplat?

— Mi-am duplicat soția! îmi răspunse el.

L-am invitat la mine și peste două ore Gilberto — instalat comod într-un fotoliu — începu să-mi istorisească cum s-a întîmplat. Se apucase să duplice diverse obiecte pe care le avea la îndemînă: un ou, un pachet cu țigări, o carte etc., apoi, plictisindu-se, a cărat „Mimetizatorul" în „biroul" lui, unde l-a demontat pînă la ultimul șurub. Se gîndise la „Mimetizator" toată noaptea, a consultat toate tratatele pe care le avea și a ajuns la

1. „Teoria generala a imitației"
2. „Mimetizatoarele și alte dispozitive pentru duplicat".

concluzia că nu era chiar atît de greu să transforme modelul său într-unul care să aibă o capacitate mai mare. Zis și făcut. Deși era greu, foarte greu, el a obținut — sub nu știu ce motiv, dar a obținut — 200 de livre de pabulum special; și-a cumpărat sîrmă, tablă, șuruburi, garnituri și în mai puțin de o săptămînă lucrul era gata. Noua variantă a „Mimetizatorului" se asemăna cu un fel de plămîn artificial și avea un motor de patruzeci de ori mai puternic decît modelul precedent. Racordase motorul la corpul „Mimetizatorului" cu ajutorul celor 200 de livre de pabulum special și acum nu mai rămăsese decît să-l pună în funcțiune. Gilberto e un om periculos, un mic Prometeu distrugător, e ingenios, inteligent, dar în același timp e și încăpățînat. E „fiul secolului", cum am spus și mai înainte, e un simbol al secolului nostru...

După cîte am putut să înțeleg, Gilberto n-avea un gînd anume cînd s-a hotărît să-i mărească „Mimetizatorului" capacitatea. Cred doar că a avut plăcerea să-și construiască un duplicator cu propriile lui mîini și cu puțină cheltuială, deși — în treacăt fie spus — treaba asta l-a costat destul de mulți bani.

— Ideea stupidă de a-mi duplica soția, îmi spuse Gilberto, mi-a venit abia după ce terminasem cu lucrul la „Mimetizator". Cînd am văzut-o pe Emma dormind, mi-am zis că e momentul. Nu mi-a fost greu deloc: am luat-o pe sus cu așternut cu tot și am introdus-o direct în „Mimetizator", unde am lăsat-o să stea mai mult de o oră. Nici n-a simțit; dormea adînc. Asta-i tot!

I-am mărturisit că nu mi-e cîtuși de puțin clar motivul care l-a împins să-și „facă" o a doua soție, încălcînd astfel o mulțime de legi umane. Gilberto îmi explică atunci, ca și cum ar fi fost lucrul cel mai natural cu putință, că o iubește pe Emma, că nu se poate lipsi de ea și că, de aceea, a considerat că ar fi mult mai bine dacă ar avea două Emme!! Poate cînd mi-a spus toate acestea era într-o bună dispoziție — de altfel, Gilberto e mereu bine dispus —, dar știu prea bine că Gilberto a fost și este îndrăgostit de Emma. O iubește foarte mult, în felul lui, copilărește, însă sînt convins că nu acesta a fost motivul pentru care Gilberto a duplicat-o pe Emma. Cred, mai curînd, că s-a simțit atras de un rău-înțeles spirit de aventură, voind să devină un Erostrat[3] modern sau — ca să fiu și mai exact — „ca să vadă ce efect va avea".

L-am întrebat dacă nu i-a dat prin minte să se fi sfătuit și cu Emma, să-i fi cerut consimțămîntul înainte de a dispune de ea într-un mod atît de neobișnuit. Se înroși pînă în vîrful urechilor, fiindcă se simțea foarte vinovat: tocmai el a fost acela care îi provocase Emmei un somn profund, dîndu-i un somnifer, ca să poată lucra nestingherit.

— Și acum ce-ai să faci cu cele două soții?!

— Nu știu, nu m-am hotărît încă. Mai dorm și acum, amîndouă. Vedem noi mîine ce-i de făcut!

Dar a doua zi n-a văzut nimeni nimic, adică eu — cel puțin — nu!

Acum, după luna de odihnă de la San-Vittorio, trebuia să plec într-o călătorie, lipsind astfel două săptămîni din Milano. Știam dinainte ce mă aștepta la întoarcere, așa că ar fi trebuit să-i dau, totuși, o mînă de ajutor lui Gilberto, ca să iasă din încurcătură. Doar tot eu l-am salvat și atunci cînd construise un aspirator de praf pe bază de vapori(!), pe care l-a dăruit soției șefului său de birou.

Într-adevăr, abia întors din călătorie, fui invitat pe un ton care nu admitea replică să iau parte la un consiliu de familie: Gilberto, eu și cele două Emme. Emma I și Emma II au hotărît de comun acord ca una dintre ele să poarte un semn distinctiv, ca să poată fi mai ușor deosebite, astfel că Emma II — cea creată în mod abuziv — purta pe cap o simplă panglică de culoare albă, care-i dădea un vag aspect monahal. În rest, purta aceeași îmbrăcăminte ca a Emmei I și semăna cu „titulara" pînă în cele mai mici amănunte; față, dinți, păr, voce, accent, coafură, mers, avea aceeași ușoară cicatrice pe frunte și aceeași tentă a pielii. Remarcai însă că Emma II părea ceva mai fragedă decît cealaltă.

Contrar presupunerilor mele, am avut impresia că toți trei erau într-o foarte bună dispoziție. Gilberto se arăta foarte mîndru și asta nu pentru ceea ce făcuse, ci pentru faptul că cele două femei se înțelegeau de minune, deși el, personal, nu avea nici un merit în această direcție. Aveam toată admirația pentru bietele „soții" ale lui Gilberto. Emma I avea o atitudine plină de afecțiune maternă față de noua ei „soră", la care Emma II îi răspundea cu o respectuoasă și sinceră ascultare filială. Experimentul lui Gilberto, detestabil sub toate aspectele, constituia totuși o pregnantă confirmare a teoriei imitației: noua Emmă, născută la douăzeci și opt de ani, a moștenit nu numai aceiași aspect fizic, ci și întreaga funcție psihică a „prototipului". Emma II mi-a povestit cu o admirabilă dezinvoltură că, după două sau trei zile de la „nașterea" ei, a putut să se convingă că este prima femeie — ca să zicem așa — „sintetică" din istoria umanității sau — eventual — a doua, dacă luăm în considerare cazul vag asemănător al Evei!! S-a născut dormind, întrucît „Mimetizatorul" duplicase pînă și somniferul care-i fusese administrat Emmei I, și s-a trezit „știind" că ea este Emma Perosa-Gatti, unica

[3] **Erostrat — cetățean din Efes, care, voind să rămînă nemuritor** în memoria omenirii a incendiat — chiar în noaptea cînd se năștea Alexandru cel Mare — templul Artemidei din Efes, una dintre cele șapte minuni ale lumii (356 î.e.n.).

soție a funcționarului Gilberto Gatti, născută la Mantova la 7 martie 1936. Își amintea bine, cu exactitate, voiajul „lor" de nuntă, numele colegilor „ei" de școală, amănuntele intime ale unei crize de misticism prin care Emma I a trecut la vîrsta de 13 ani și despre care aceasta nu povestise nimănui niciodată. Apoi își amintea foarte bine momentul cînd a fost adus în casă „Mimetizatorul", entuziasmul lui Gilberto, experiența lui și de aceea poate n-a fost prea surprinsă aflînd despre arbitrarul act creator căruia își datora existența.

Faptul că Emma II căpătase un aer mai tineresc m-a făcut să cred că identitatea lor — inițial perfectă — nu putea să dureze, chiar dacă Gilberto s-ar fi dovedit cel mai „imparțial" dintre bigami, chiar dacă s-ar fi apropiat în egală măsură de amîndouă, chiar dacă s-ar fi abținut de la orice manifestare de preferință pentru una sau alta dintre cele două Emme — deși asta e o ipoteză absurdă, fiindcă Gilberto era vizibil atras de Emma II —, chiar și în aceste condiții, tot s-ar fi ivit divergențe. E suficient să ne gîndim că cele două Emme nu ocupau materialmente același loc în spațiu: n-ar fi putut să treacă simultan printr-o ușă îngustă sau să ocupe același loc la masă. Fiind separate, erau deci supuse la întîmplări diferite, acumulînd astfel experiențe diferite. Prin urmare, cele două Emme erau acum diferențiate corporal, cît și spiritual. Dar, o dată diferențiate, Gilberto ar fi reușit să se poarte la fel cu amîndouă? Desigur că nu! Și în fața unei preferințe, oricît de mică ar fi fost ea, echilibrul — și așa foarte fragil — care exista între cei trei era sortit să se rupă. I-am expus lui Gilberto aceste considerații ale mele și am încercat să-l fac să înțeleagă că nu era vorba doar de o ipoteză pesimistă, ci de o previziune cît se poate de fondată, de o axiomă chiar. I-am explicat că, din punct de vedere legal, situația lui era cel puțin dubioasă: era căsătorit cu Emma Perosa, însă și Emma II era Emma Perosa, iar simplul fapt că purtau amîndouă același nume și semănau foarte bine între ele nu l-ar fi scutit de acuzația de bigamie. Dar Gilberto nu-mi dădea nici o atenție. Era vădit într-o stare de spirit de proaspăt însurat și, în timp ce eu îi vorbeam, el nici nu catadicsea să mascheze că se gîndește la cu totul altceva. În loc să se uite la mine cînd îi vorbeam, era pierdut în contemplarea celor două femei care, chiar în acel moment, își disputau în glumă fotoliul pe care voiau să se așeze amîndouă; și în loc de răspuns la argumentele mele, Gilberto mă anunță că i-a venit o idee splendidă: să plece toți trei într-un voiaj în Spania.

— Am avut eu grijă de toate, spuse Gilberto. Emma I va declara că și-a pierdut pașaportul, își va scoate un duplicat care-i va folosi Emmei II . Sau mai bine nu! Ce prost sînt!! Am să-l duplic eu însumi, chiar diseară, cu „Mimetizatorul"! declară el, satisfăcut că a găsit o soluție mai bună.

Cred că hotărîse să plece în Spania pentru că la frontiera spaniolă controlul actelor e mai puțin sever decît în alte părți. Cele două Emme, fiind de acord cu el, și-au făcut bagajele și au plecat.

Cînd s-au întors, după două luni, oricine putea să-și dea seama că relațiile dintre cei trei se mențineau la un grad de civilitate și de curtoazie formale. Tensiunea care domnea era — în schimb — evidentă. Gilberto nu m-a mai invitat la el acasă, ci a venit el la mine. De data aceasta nu mai era vesel deloc. Mi-a povestit într-un mod atît de încîlcit tot ce i s-a întîmplat, încît cu greu l-am putut înțelege. Trebuie să vă spun că Gilberto putea să deseneze cu ușurință, fie și pe o cutie de chibrituri, schema unui motor complicat și apoi să ți-o explice, dar nu era în stare să-și exprime prin cuvinte propriile sale sentimente. Mi-a spus că la început părea că totul se va desfășura în cele mai bune condiții și că se vor distra de minune în Spania. Dar la Sevilla, după o zi în care au avut un program supraîncărcat, s-a iscat o discuție într-o atmosferă de iritare și de oboseală. Totul a pornit de la cele două Emme, care aveau păreri divergente. La întrebarea dacă a fost oportun sau nu, permis sau nu ceea ce a făcut Gilberto, Emma II a spus că da, iar Emma I a tăcut. Tăcerea Emmei I l-a șocat pe Gilberto și, din acel moment, alegerea lui era făcută. Ce-i drept, avea față de Emma I un sentiment profund de vinovăție, care se accentua din zi în zi, însă prezența ei îl încurca. Pe măsură ce iubirea față de soția-i legitimă scădea, se simțea tot mai îndrăgostit de „noua-i" soție. Încă nu intervenise ruptura, dar Gilberto simțea că aceasta nu va întîrzia să se producă.

Temperamentul, chiar și caracterul celor două femei s-au diferențiat. Emma II părea că întinerește mereu, era tot mai atentă, tot mai sensibilă, tot mai spontană față de Gilberto, pe cînd Emma I devenea din ce în ce mai închisă în sine, simțindu-se ofensată. Ce era de făcut? Îi recomandai lui Gilberto să nu acționeze fără să mă consulte și pe mine, promițîndu-i că am să caut o cale de ieșire, deși, în sinea mea, eram ferm hotărît să nu mă mai amestec. Sincer să fiu, nu puteam să-mi stăpînesc un sentiment de satisfacție răutăcioasă văzînd că previziunile mele s-au adeverit.

Nu mică mi-a fost mirarea cînd, după o lună și ceva, Gilberto reapăru radios la birou. Era într-o formă excelentă, locvace, zgomotos și puțin îngrășat. Fără să țină cont că nu eram prea bine dispus, Gilberto începu să mă sîcîie. E un tip egoist: consideră

(Continuare în pag. 31)

Nebunul

de OVIDIU HARABULA

„Există nebuni pretutindeni, chiar şi în ospicii“
(G. B. SHAN)

I se spunea NEBUNUL. Pe orişice stradă ar fi trecut, copiii se luau după el strigînd:

– Nebunu', nebunu', trage cu tunu'!

Paradoxal, devenise NEBUNUL tocmai pentru că nu era de acord să „tragă cu tunul“. Nimeni nu-i mai ştia numele adevărat sau ocupaţia dinainte. Întotdeauna exista un dinainte, pe care o întreagă echipă în alb se străduia (şi reuşea) să-l şteargă din memoria indezirabililor. Şi NEBUNUL fusese un indezirabil. Acum nu mai era decît NEBUNUL, adică nimic. Un nimic care, în schimbul unui blid de mîncare, dădea o mînă de ajutor la incinerarea gunoaielor sau a eroilor căzuţi pentru LIBERTATE (atunci cînd se mai descoperea vreun rest din ei). Din cînd în cînd, NEBUNUL era trimis în „ţara nimănui“, terenul detinat înfruntării, unde concetăţenii săi îşi încercau cele mai noi şi sofisticate arme în scopul descurajării inamicului. Bineînţeles că inamicul îşi avea şi el eroii săi, căzuţi (tot pentru LIBERTATE) în experienţele din „ţara nimănui“. Ba avea chiar şi nebunii săi, ce puteau fi văzuţi uneori curăţînd cîmpul de luptă, atunci cînd NEBUNUL dormea rezemat de zidul cald al crematoriului sau se plimba fără ţel pe străzile oraşului.

Conform „ÎNŢELEGERII“, luptele se puteau desfăşura numai pe terenul nostru, cu orice fel de mijloace, fiecare din părţi încercînd să-şi convingă adversarul de supremaţia sa militară, determinîndu-l astfel să capituleze. Descurajarea fusese alternativa oferită FRICII de cele două oraşe. Frica de a declanşa un holocaust fără supravieţuitori. Aceeaşi Frică era cea care acum se făcea auzită prin tot mai multe voci cerînd ÎNTÎIETATEA. În ambele oraşe creştea tentaţia uneia din părţi de a da o primă lovitură, în scop profilactic, justificarea găsindu-se într-o discutabilă capacitate mai redusă de ripostă. Numai că fiecare se considera mai slab şi era convins că el trebuie să lovească primul.

Pînă atunci, NEBUNUL îşi făcea nestingherit plimbările solitare, golit de orice gînd sau temere. Odată şi creierul său fusese frămîntat de sute de probleme şi griji, dar după intervenţie activitatea scoarţei era spălată, sinapsele neuronale funcţionînd exclusiv pentru păstrarea ritmului de vegetaţie: hrană-somn, somn-hrană. Devenise simplu: NEBUNUL. Asemenea lui, şi alţi partizani ai îngheţării militare fuseseră trecuţi pe Lista Neagră după ce Generalii luaseră controlul construirii unui viitor „demn, prosper şi fericit“. Discret, indezirabilii regimului au fost fie „spălaţi“, fie „înlăturaţi“ atunci cînd prima metodă dădea greş. NEBUNUL era un succes terapeutic faţă de care se pierduse treptat orice urmă de interes, o dată cu perfecţionarea mijloacelor de ştergere. Acum nu se mai înlăturau decît zone cerebrale limitate, răspunzătoare de reacţiile paradoxale antirăzboinice, şi ele tot mai rare datorită unei educaţii precoce şi susţinută constant prin intoxicare vizuală. În acest fel toată suflarea oraşului, de la mic la mare era cu inima şi gîndul alături de Generali, pentru o lume „mai bună, mai demnă“.

Numai NEBUNUL nu era cu nimeni. Ba nu. NEBUNUL era cu străzile şi cu podurile. NEBUNUL petrecea ore întregi pe poduri privind apa, a cărei curgere leneşă îl fascina. Copiii îl surprindeau de multe ori neclintit, cu ochii pierduţi în valuri, şi atunci distracţia începea. Se împărţeau în două cete şi „ocupau“ ambele capete ale podului. Gloanţele de plastic începeau să zbîrnîie din toate direcţiile şi NEBUNUL fugea „înnebunit“ în zigzag pînă reuşea să străpungă încercuirea, în hohotele dezlănţuite ale micilor soldaţi.

Aşa păţise şi acum. Retragerea îi era tăiată, iar în faţă se organiza o veritabilă linie de tragere. Începu să fugă. Repede. Tot mai repede. Trebuia să scape de pe pod înainte ca grupul din faţă să devină compact. Copiii îi sesizară intenţia. Începură şi ei să fugă, chiuind. Devenise palpitant: cine va „cuceri“ capul de pod? Unul mai îndrăzneţ lăsă drumul şerpuit al şoselei şi scurtă, începînd să urce scara metalică a pilonului. Se prinse de ultima treaptă. Cu o mînă pe parapet zîmbi la gîndul distracţiei ce va urma şi-şi duse mîna la arma de pe piept. Un urlet disperat opri ca la comandă înaintarea plutonului de pe şoseal.

– A căzut! Se îneacă!

O ameţeală? Un renghi al metalului rece? Cine ştie? Cert e că acum copilul se zbătea în apele întunecate. NEBUNUL se opri şi el. Se apropie de parapet, privi lupta copilului cu valurile... şi sări! Simplu: sări în apele care-l atrăgeau de atîta vreme. Braţele sale mai bătură apa de cîteva ori în încercarea de a ajunge la copilul ce începuse să se descurce binişor, apropiindu-se de mal. Palma cu degete mari, bătătorită mai apăru o dată, apoi se pierdu sub luciul apei.

Învăţarea înotului era obligatorie pentru copii, dar NEBUNUL nu mai era un copil; şi-apoi „spălatul“ îi ştersese din memorie faptul că nu ştia să înoate.

Un cetăţean onest care trecea prin apropiere auzi zarva şi ceru lămuriri.

– S-a înecat NEBUNUL! îl informă un copil.

– Mare pagubă! Un NEBUN mai puţin! comentă cetăţeanul onest... Ceea ce poate fi considerat foarte bine necrologul NEBUNULUI.

Sfîntul

de
AURELCĂRĂŞEL

Pe firul văii înguste, cobora cu paşi moi, ameţiţi, liniştea amiezii. Brazii înalţi şi molizii foşneau stins în adierile molcome, clătinîndu-şi arare vîrfurile ascuţite. Spinarea înclinată a muntelui, vîrstată din loc în loc de albiile secate ale torentelor, era acoperită de mantia verde-închis a pădurii.

Fuiorul de argint al pîrîului îşi sticlea simfonia de sclipiri, clincheţind pe sub coroanele întunecate, sărind sprinten dintr-un mal în celălalt, ocolind colţii ascuţiţi ai bolovanilor. Apoi, cotea brusc, chiar în dreptul podeţului îngust din lemn, îşi îndrepta trupul, ca un bătrîn ostenit, oprit în loc să-şi tragă răsuflarea şi se avînta limpede către deschiderea cîmpiei.

Călătorul îşi fixă mai bine chingile rucsacului pe spate, oftă uşor şi păşi, neîncrezător parcă, pe punte. La mijlocul ei, se opri din nou. Căsuţele albe, spoite cu var, ale maicilor se înşiruiau cuminţi de o parte şi de alta a drumului pietruit, ce părea că se pierde în sălbăticia muntelui. Nici o mişcare nu tulbura pacea locurilor, dominate de pustnicia mănăstirii, ce se zărea în celălalt capăt al aşezării.

Undeva, într-o curte pitită îndărătul coroanelor încărcate ale merilor, se auzea cînd şi cînd zarva unei găini. Chiar în dreptul primei căsuţe, o pisică lenevea într-un strat cu flori.

Drumeţul cuprinse dintr-o privire întreaga aşezare, ridică din umeri şi porni mai departe. Îşi aduse aminte de sfatul căruţaşului ce îl adusese pînă sub buza muntelui: la ora prînzului şi a odihnei, maicile nu răspundeau la nici o chemare. Singurul om cu care se putea discuta era pustnicul. Îi zări coliba în apropierea firului apei, la umbra cetinilor.

Urmă îndemnul drumului şi intră în aşezare cu pas ostenit. Feţele caselor aveau verande largi, îmbrăcate în sticlă. Pervazele erau împodobite cu glastre, din care îşi ridicau capetele roşii muşcate şi garofiţe mirositoare. Dincolo de portiţele întredeschise ale curţilor, te întîmpinau ronduri de trandafiri albi şi galbeni, ale căror petale maicile le foloseau la dulceaţă.

Pustnicul stătea pe o bancă, la soare, într-o răspîntie. S-ar fi zis că-l aştepta. Era un bătrîn cu părul de culoare alb-colilie şi barba numai inele, pînă la brîu. În mîna dreaptă avea un baston noduros.

Dădu bineţe şi ceru voie să se aşeze alături. Bătrînul îl privi lung şi făcu un gest cu mîna, poftindu-l. Puse rucsacul în iarbă, alături şi luă loc. Tăcură o vreme, fiecare risipit în gîndurile sau în amintirile sale.

— Ai venit să repari icoana, străine. Vocea ascuţită a bătrînului nu întreba, ci constata cu tristeţe. Continuă fără să aştepte răspuns: Te-au adus degeaba. Singurul lucru care nu se poate repara este sufletul omului. Şi tocmai de el nu se interesează nimeni. N-au chemat încă nici un reparator de suflete. Astăzi, minunile sînt din ce în ce mai rare. Pentru că şi credinţa este tot mai subţire.

Pisica se săltă leneşă în picioare, îşi zburli coada şi veni cu paşi solemni prin mijlocul drumului; se apropie de sutana cenuşie a pustnicului, se frecă de ea, cerşind o mîngîiere, şi se culcă alături de bancă, torcînd uşor.

— Mă numesc Ahasver, spuse rar drumeţul. Am fost, într-adevăr, chemat pentru a repara un mecanism. Nu ştiam că este vorba de o icoană. Credeam că vreo pendulă sau vreun orologiu al mănăstirii s-a defectat şi necesită lucrări de întreţinere. Scrisoarea maicii stareţe a fost destul de neclară asupra acestui punct. Deşi am găsit în ea detalii abundente asupra mijloacelor de călătorie, a orelor şi a tarifelor lor.

— S-a stricat icoana făcătoare de minuni. Pustnicul îşi mîngîia inelele bărbii, cu privirea pierdută către creştetul muntelui. Cum or să mai fie convinşi oamenii că aici este un loc binecuvîntat, dacă nu vor mai vedea lacrimile curgînd pe obrajii sfintei? Vor înceta să mai urce pînă aici spinarea muntelui şi se vor duce către bisericile din vale. Fără darurile lor către făcătoarea de minuni, aşezarea se va pustii şi maicile vor pleca unde or vedea cu ochii.

Coborî mîna dreaptă şi scărpină pisica între urechi.

— Pînă şi sufletul acesta neprihănit va fi nevoit să-şi caute în altă parte pacea sufletească sau să se sălbăticească.

O oboseală plăcută picura alene pe gene, se strecura în vine şi aducea cu ea picoteala. Drumeţul îşi scutură capul de cîteva ori, jinduind după răcoarea apei, care bolborosea la cîţiva paşi.

— Nici un mecanism nu-mi e străin, părinte, spuse. Pe tot ce am pus şurubelniţa a funcţionat ca nou, după aceea. Nu-ţi face griji: mîine, icoana va plînge ca întotdeauna şi oamenii vor uita că a fost o vreme cînd lacrimile ei se uscaseră.

— Vorbeşti ca un poet, mecanicule, dar nu de vorbe şi de instrumente ar fi fost nevoie aici. Ci de un doctor de suflete, care să facă o minune adevărată, o minune în stare să aducă speranţa în suflete. Asta ar fi trebuit aici. Eşti creştin, fiule?

Ahasver ridică din umeri. O vrabie se rupse din înălţimea unei crengi şi prinse să ţopăie în praful drumului. Îl învăluia din nou toropeala aceea ispititoare şi, de această dată, chiar se ridică şi se îndreaptă către apele limpezi ale pîrîului. Îşi cufundă pumnii în apă şi aruncă o ploaie de stropi pe faţă.

— Nu m-am gîndit niciodată la problema

asta, răspunse, şi altă ploaie de stropi sparse în cioburi gîlgîiala senină a pîrîului. La urma-urmei, cred că fiecare trebuie să fie liber să facă numai ceea ce crede cu sufletul său. Religia oricărui om o reprezintă grija pe care e în stare să şi-o poarte singur, aşa fel încît să nu distrugă liniştea sufletească a altora. Pentru că forţa, căreia noi, empiric, i-am zis Dumnezeu, se află cu certitudine în fiecare dintre noi, grija noastră fiind aceea de a descoperi ce anume e îndumnezeit în noi şi ce nu.

Pustnicul se ridică în picioare, sprijinindu-se în baston.

— Dacă te-ar auzi maica stareţă, te-ar acuza de blasfemie şi nu ţi-ar mai da voie să te atingi de icoană, ca să n-o pîngăreşti. Cu o astfel de credinţă, lăcaşurile sfinte s-ar goli de credincioşi.

Drumeţul lăsă apa să i se scurgă printre degete, apoi se întoarse încet cu faţa către bancă.

— Dar tu, părinte, o aprobi, nu-i aşa? Altfel, nu ai fi rămas pustnic, ci ai fi intrat într-un ordin călugăresc. Ai ajuns fără ajutorul nimănui la aceleaşi concluzii, nu-i aşa? Şi încerci aici, în singurătatea şi pacea naturii, să-ţi descoperi dumnezeirea, puterea minunată ce zace în noi şi cu ajutorul căreia am putea mişca şi munţii din loc.

— Vorbele tale ard ca fierul încins şi nu vreau să le mai ascult.

Pustnicul se întoarse în loc, dar nu plecă. Speriată de mişcarea neaşteptată, vrabia zbură înapoi pe creangă. Un miros puternic de fîn cosit tremură îmbătător în aer.

— Ştii foarte bine, părinte, că nu denumirea contează, vorbi încet de tot Ahasver, fără să se clintească de pe malul apei. Cuvintele sînt doar un ambalaj, în spatele căruia se află ADEVĂRUL. Şi la acest adevăr am ajuns amîndoi, dar pe căi diferite. Cum diferit ne-am construit şi lumile în care trăim şi visăm.

Din înălţimile albastre, se prăvăli, ca o piatră, un erete, pentru ca apoi să se ridice, într-o învolburare de pene şi de ţipete ascuţite, către coama neagră a pădurii. Soarele se desena arămiu peste o coastă pietroasă, împroşcînd cu aur stîncile golaşe. Un fel de freamăt se înălţă uşor de pretutindeni, făcînd să tremure firele ierbii.

— Fiecare are în el forţa de a face minuni. Trebuie numai să şi-o descopere şi să creadă cu adevărat în ea. Chiar şi moartea este o minune, la care omul nu are acces decît în clipa cînd a ajuns suficient de pregătit şi a început să creadă. Pentru că, nu-i aşa?, fiecare moare singur. Nu e nevoie să mă crezi şi, tu, părinte, ştii foarte bine că nu de mine ai avut nevoie ca să-ţi iscodeşti cotloanele sufletului. Eu sînt doar un factor întîmplător în calea vieţii tale. Un mecanic obişnuit, un Ahasver oarecare, îndrăgostit de viaţă, de maşinăriile pe care e chemat să le repare. Nu ţi se pare ciudat şi stingheritor faptul că, în loc să ne vedem de treburile noastre, pierdem timpul într-o discuţie fără noimă?

Din nou, fulgerarea neagră a cerului se risipi în iarbă şi se înălţă într-o hărmălaie grozavă de ciripituri speriate. Pisica mieună întrebător şi o porni cu paşi felini într-acolo. O voce ascuţită izbucni într-o curticică apropiată, afurisindu-l pe tîlharul cerului. Se auzi plesnetul unei porţi şi cîteva geamuri clămpăniră la unison. Un cor de glasuri răguşite se interesă pofticios ce anume se întîmplase.

Drumeţul îşi scutură mîinile de apă şi zîmbi. Se apropie de bancă, apucă rucsacul de curele şi îl săltă în spate. Pustnicul aşteptă nemişcat, pe jumătate întors către aşezare, parcă admirînd panorama văii ce alerga nerăbdătoare spre deschiderile largi ale cîmpiei, ţinînd îndeaproape isonul firului argintiu de apă.

— Să nu te îngrozeşti prea tare, sfinte părinte, îi şopti aproape la ureche. Forţa aceasta nu e un dar dumnezeiesc. E o moştenire străveche, de care am uitat de pe vremea cînd oamenii erau asemenea zeilor. Cînd şi cînd, prin timp, mai licăreşte slab, într-unul sau într-altul. De unde ne vine şi încotro ne îndreaptă paşii? Poate că ar fi trebuit s-o ştim şi pe aceasta. Poate că de aceea religia îşi are săpată o treaptă în fiecare dintre noi. Unii o urcă, alţii nu. Cu siguranţă că rabinii cei bătrîni, îndrumători pe căile pustiei, au aflat-o. O fi vreun semn din alte lumi, mai ştii?

Şi Ahasver se îndepărtă agale, apucînd-o pe drumul pietruit, printre căsuţele albe, către turla mănăstirii.

Aşa cum se aşteptase, maica stareţă, împreună cu maica econom, era plecată la oraş, pentru a rîndui tîrguielile de iarnă, însă lăsase ordine precise unei maici mărunţele, sprintenă foc, în ciuda vîrstei. Aceasta-l primi cu bunăvoinţă pe verandă, îl ospătă cu simplitate, şi-l întrebă, oftînd, despre lucruri, ireale ei, petrecute în largul lumii.

Vinul avea un gust acrişor, dar masa fusese săţioasă şi mirosul de busuioc uscat îi gîdila plăcut nările. Îi spuse că vrea să se apuce imediat de treabă şi maica îl conduse prin poarta cea mare a mănăstirii către un rînd de chilii întunecoase, închipuite în piatra zidului. Înăuntru era răcoare şi un iz de aer muced, stătut, însă maica se împotrivi să scoată afară icoana. Datina oprea deplasarea obiectelor de cult şi a moaştelor, fie şi în interiorul lăcaşului sfînt. Îi aduse două luminări groase şi îl lăsă în singurătate, plecînd după treburi.

Cînd isprăvi şi ieşi în curtea interioară, se înnoptase. Un cîine hămăia îndepărtat, ca o părere. Arătări neguroase ale văzduhului, liliecii săgetau lumina străvezie a lunii în linii frînte. Crucea de pe turlă lucea vag, risipind în juru-i cioburi de raze.

Nimeri, pe bîjbîite, căsuţa maicii. Aceasta îl aştepta pe terasă, moţăind în jilţul din nuiele, la lumina tremurătoare a unei lămpi cu gaz. Îi spuse că a terminat, refuză invitaţia la masă, acceptînd numai un pahar cu vin şi promise că va reveni pentru a lămuri problemele financiare cu maica stareţă. Trebuia să plece, era aşteptat în multe locuri, pentru reparaţii...

(Continuare în pag. 31)

Situaţie de [illegible]

de

JAMES McCONNELL

Desen de LUCIAN POP

Situaţie de evitare

de

JAMES McCONNELL

Căpitanul Allen Hawkins stătea în linişte în camera de observaţie a navei SUNWARD, privind la subspaţiu. Era un om de înălţime medie, cu o ţinută care sugera că activase în armată cea mai mare parte a vieţii. Avea mult aur pe mînecă şi mult argint în păr şi descoperise, în anii mulţi petrecuţi în Navigaţia Spaţială, că cele două, de obicei, merg mînă în mînă.

În spate putea auzi rumoarea şi ordinele date de pe pasarela navei. Dar nu le dădea atenţie, concentrîndu-se în observarea hubloului. Nu era pentru prima dată cînd stătea aşa, privind fix la ceea ce era dincolo de carcasa navei. Aproape de fiecare dată cînd plasa nava SUNWARD în întunecatele adîncuri ale spaţiului, părăsea pentru cel puţin cîteva minute pasarela pentru a veni să privească afară, prin hublou.

„Doamne", spuse cu voce tare, înăbuşindu-şi un tremur care voia să-i coboare pe coloana vertebrală.

„Poate absolut pustiu ar fi o descriere mai bună", sună o voce în spatele lui.

Vocea aparţinea doctorului J. L. Broussard, **şeful alieniştilor* de pe SUNWARD şi, deşi cei** doi erau mai mult decît prieteni, Hawkins nu se întoarse să-l salute. Fascinaţia punctului de observaţie părea să neutralizeze obişnuitele reguli de politeţe. „În timpuri din astea, cred că ai dreptate. Absolut pustiu. Chiar asta este", spuse Hawkins. „Complet negru, complet gol. Ştii, mă înspăimîntă de fiecare dată cînd facem saltul prin subspaţiu."

O voce de pe pasarelă strigă: „12 minute pînă la zero. Fără deviaţii notabile, căpitane."

„Foarte bine", spuse Hawkins cu voce destul de tare ca să fie auzit de pe pasarelă.

„Poate că ne inspăimîntă cîte puţin pe toţi", spuse Broussard. Îşi sprijini corpul supraponderal de peretele camerei de observaţie. Faţa sa mare şi blîndă avea o mină relaxată. „Mă întreb de ce ne afectează în modul acesta?", adăugă el ca şi cum ar fi fost un gînd întîmplător, dar ochii aveau o privire răutăcioasă.

„Tu eşti psihiatrul. Tu să-mi spui de ce", spuse Hawkins. Se opri pentru un moment, aşteptînd un răspuns din partea lui Broussard. Dar, după cîteva minute, văzînd că omul nu-i dădea nici un răspuns, Hawkins continuă: „Din partea mea, cred că mă înspăimîntă pentru că — ei bine, pentru că parcă te-ai pierde acolo. În spaţiul normal sînt întotdeauna stele în jur, nu contează cît de depărtate, şi simţi că ai o direcţie şi o localizare. În subspaţiu, tot ce ai este nimic — şi încă o grămadă". Îşi împinse cascheta pe spate pînă cînd o aşeză confortabil pe ceafă. „Este incredibil cînd stai să te gîndeşti: o suprafaţă mare cît tot universul nostru, destul de mare ca să găzduiască toate galaxiile pe care le vedem şi încă ar mai rămîne loc. Tot spaţiul ăsta — şi nici măcar un singur atom de materie în el, nicăieri." Căpitanul Hawkins clătină din cap cu mirare. „În sfîrşit", continuă el, „Nici măcar un atom, pînă cînd am venit noi să-l folosim ca scurtătură de-a lungul universului nostru."

Omul de pe pasarelă strigă: „10 minute pînă la zero. Fără deviaţii notabile, căpitane".

„Foarte bine", răspunse Hawkins.

Broussard îşi mută corpul său foarte greu într-o poziţie mai confortabilă. „Te simţi de-a dreptul puternic, nu-i aşa ?"

„Într-adevăr, aşş simt", spuse Hawkins. Deşi îi plăcea foarte mult să converseze cu Broussard, uneori întrebările lui îl călcau pe nervi:

„Nu crezi că-i mai bine că am descoperit subspaţiul decît să ne fi chinuit să depăşim viteza luminii în propriul nostru univers?", întrebă Broussard.

„Oh, nu mai căuta pe nicăieri vreo nevroză rătăcită, Broussard", spuse Hawkins, reuşind să zîmbească. „Ştii foarte bine că m-am obişnuit cu subspaţiul ca «transport rapid», ca să zicem aşa. Doar că sînt tipul de om care vrea să ştie TOT timpul unde merge. Iar aici, în chestia asta, îţi pierzi simţul direcţiei. Cosmonautului îi ia mult timp ca să se acomodeze cu libertatea sălbatică pe care o găseşte în mijlocul spaţiului normal. Dar, oricum, poţi întotdeauna să te ghidezi după o stea dacă te-ai rătăcit. Pe cînd aici..." Arătă zadarnic spre negreala care privea la ei prin hublou. Rămaseră în linişte cîteva momente ca să o contemple.

„8 minute pînă la zero. Fără deviaţii notabill, căpitane", sună iar vocea de pe pasarelă.

„Foarte bine", răspunse căpitanul Hawkins, rupînd scurta linişte dintre ei. Apoi continuă: „Broussard, ai fost vreodată acolo, afară? Oh, nu vreau să spun ca acum, într-o navă cosmică sau într-una de salvare. Vreau să spun în costum spaţial, doar tu".

Psihiatrul clătină din cap. „Nu, nu am fost niciodată." Făcu o pauză de o secundă, apoi adăugă: „Cum este de fapt?".

Au fost timpuri, îşi aminti Hawkins, cînd chiar cea mai simplă întrebare a lui Broussard avea o tentă de ironie. Dar aşa cum se uită repede durerea pricinuită de vîrful ascuţit al unui ac hipodermic, tot aşa fuseseră uitate şi micile ironii. Hawkins zîmbi. „Mă întreb şi eu: cum dracu' se va termina? Ne-am oprit o dată ca să reparăm o navă şi cîţiva dintre noi au trebuit să meargă afară ca să muncească. Cred că am stat acolo, afară, cam trei ore — nu mai mult. Şi totuşi, parcă înnebunisem cînd m-au tras înăuntru. Nu pot să

* alienist = psihiatru, dar în context înseamnă şi specialist în contacte cu extratereştrii.

explic de ce." Vocea sa aproape se pierdu. „Cred că era doar din cauza întunericului."

„6 minute pînă la zero. Fără deviații notabile, căpitane."

„Foarte bine." Pentru prima oară Hawkins se întoarse și-l privi pe psihiatru. „În timpul antrenamentului la Academie, colegii m-au închis odată într-un dulap, în joacă. Am stat fără lumină ore întregi, dar nu era așa cum este acum afară. Ar trebui să știi, Broussard. De ce apare așa de negru spațiul de dincolo de hublou; mai negru decît orice negru pe care l-am văzut vreodată?"

Broussard îl privi pe omul de lîngă el cu atenție înainte de a-i răspunde, întrebîndu-se chiar: oare ce fel de răspuns i-ar putea da?

„Cred că motivul este că ai condiții optime de observație aici", spuse el pe moment. „Întotdeauna vezi cea mai neagră umbră din interiorul unui cerc de lumină albă. Uită-te la hublou." Hawkins se întoarse ca să privească. „Aici ai o margine albă care înconjoară completa absență a luminii. Asta-i tot. Nu-i de mirare că îți apare așa de negru spațiul."

Hawkins clătină din cap, nu atît ca o negare, cît a mirare.

„De fapt", continuă psihiatrul, grăbindu-se aproape, „dacă ai sta în subspațiu, singur, fără nici o navă aproape de tine și nici o lumină, după un timp nu ți s-ar mai părea că este așa de negru. Ți s-ar obișnui retina, iar lucrurile ți-ar apărea gri. Și nu mult după asta vei înceta să mai vezi, în sensul în care vedem noi. Și, după cum a spus un prieten de-al meu, în aceste condiții vei vedea mai bine cu coatele decît cu ochii. Ciudat, nu? De obicei ne gîndim la întuneric ca la o absență a luminii. Și totuși, în scopul de-a vedea întunericul, trebuie să avem din cînd în cînd lumină în jur".

Omul de pază de pe pasarelă anunță iar timpul: „4 minute pînă la zero. Fără deviații notabile, căpitane".

Allen Hawkins oftă, apoi își aranjă casheta pe cap. Avea simțămîntul că lecturile lui Broussard despre știință, deși extrem de adevărate, aveau darul de-a încurca mai mult decît să clarifice.

„Mai bine m-aș duce pe pasarelă acum, Broussard. Nu că ar avea imediat nevoie de mine, dar..." Lăsă fraza neterminată, apoi se întoarse și ieși din camera de observație cu un pas tineresc.

O dată ajuns în camera de control, aruncă o privire peste toate ecranele luminate, apoi se așeză pe scaunul său de lîngă tabloul de comandă. Nu era, de fapt, nici o primejdie cunoscută în salturile înainte și înapoi dintr-un spațiu în altul. Nici o navă nu întîmpinase vreodată vreo dificultate în aceasta; nu fusese niciodată vreun accident în nici una dintre tranziții. Întreaga operație era cît se poate de automatizată și aparent în perfectă siguranță. Dar nici Hawkins nu făcuse vreodată vreo tranziție fără să simtă o încordare trădătoare în mușchi, pînă în străfundurile sale, și fără să se întrebe: oare ce s-ar întîmpla dacă ar rămîne în întunericul acesta?

„Un minut, căpitane", îi reaminti omul de pază. Hawkins dădu afirmativ din cap, fața fiindu-i iluminată de luminile strălucitoare ale tabloului de comandă. Privi calm, cu ochi cunoscători, clipirile semnalelor.

„30 de secunde... toate motoarele funcționează", sună o voce. Acele ceasornicului înconjurau încet cadranul.

„Zero..."

Nu se auzi nici un sunet, nu se simți nimic, nici o smucitură sau vibrație, nici un zgomot care să marcheze tranziția — nimic diferit față dd ceea ce fusese înainte, cu excepția unei licăriri slabe a luminii.

STELE.

Căpitanul Allen Hawkins zîmbi ca pentru el. Stele... ceva pe care să te bazezi, șopti el ușor.

„Pasarela, de la Navigație", sună o voce lîngă urechea sa.

„Spune, Navigație", răspunse el după ce apăsă butonul de comunicare.

„Se pare că am reușit, căpitane", spuse Navigatorul. „Nu pot să spun încă precis, bineînțeles, pînă cînd nu introduc în calculator poziția celei mai apropiate stele, iar Betsy va decide unde sîntem. Dar arată bine de aici; și dacă am dreptate, steaua pe care o vînăm este la aproape opt ore înălțime de nasul navei așa cum stă aici. Voi schița drumul chiar acum. Vreți să așteptați pînă cînd Betsy va calcula drumul bun, sau riscăm și-l fixăm noi mai înainte?"

Navigatorul punea întotdeauna întrebări, deși știa care era răspunsul. „Vom porni imediat ce ne poți da drumul", spuse Hawkins.

„Am înțeles, căpitane", spuse Navigatorul.

Hawkins se întoarse spre ofițerul de serviciu. „Domnule Smith, vei rămîne de serviciu pînă cînd vei primi drumul de parcurs de la Navigație."

„'nțeles, căpitane", răspunse Smith.

„Voi fi în cabina mea dacă vei avea nevoie de mine", spuse Hawkins în timp ce părăsea pasarela. Era cam obosit și avea intenția să se ducă drept în pat, dar se trezi oprindu-se în camera de observație. Broussard era încă acolo, privind afară pe hublou, la stele.

„Seducătoare, nu-i așa, Broussard?", spuse Hawkins.

„Deci simți că stelele sînt seducătoare?", întrebă psihiatrul încet.

„Da, așa simt. Ele ne dau lumină și speranțe pentru viitor; și mai mult decît atît, un punct de referință cînd zbori prin întinderile întunecate ale universului nostru. Sînt mai mult decît frumoase — sînt necesare." În timp ce se întorcea să plece, Hawkins chicoti pentru el însuși. Lasă-l pe acest cap pătrat să încerce să găsească o nevroză în asta.

Le-a luat trei săptămîni, din ziua cînd s-au întors în spațiul normal, ca să fie siguri că au găsit un soare cu planete, și alte trei săptămîni de atunci ca să asolizeze pe cel de-al doilea din cei patru sateliți pe care-i avea sistemul solar. Aproape chiar de la început au fost entuziasmați de norocul lor, deoarece planeta părea a fi o descoperire de primă clasă. Nava SUNWARD și echipajul ei explorau partea aceasta a universului de mai mult de șase ani și din toate cele 38 de sisteme pe care le-au investigat, acesta era primul care oferea promisiunea unei eventuale vieți inteligente.

Omul explora spațiul de mai puțin de 100 de ani.

La început s-a aruncat în spaţiu cu rachete fragile. Cîţiva ani mai tîrziu, a inventat un sistem de propulsie atomic care îi permitea să se apropie de viteza luminii. Dar descoperirea tehnicii de călătorie în subspaţiu i-a pus practic întreg universul la dispoziţie. Erau şi dezavantaje, oricum, iar acestea erau importante. Ca să se smulgă din matricea spaţiului normal, încă mai era nevoie de maşini enorme şi probabil că aşa va fi întotdeauna. Aceasta va însemna că vor construi nave extrem de mari, ca SUNWARD, care pot conţine nu doar echipament necesar să le propulseze în întunecimea spaţiului, ci pot fi ehipate şi cu mecanisme gigantice de control, necesare la reglarea salturilor. Trecerea în subspaţiu nu putea fi făcută în apropierea suprafeţei unei planete, deoarece cîmpul de forţe generat în timpul schimbării avea efecte neaşteptate şi era capabil, chiar şi sub cel mai strict control, să rupă o bucată imensă din acea planetă şi să o arunce în subspaţiu împreună cu nava.

Navele mari necesitau bani mulţi şi chiar acum erau cel puţin o mie de nave de explorare în misiune. Fiecare navă putea să exploreze cel puţin zece lumi noi pe an. Deci, deşi omul pătrunsese astfel în Univers, se părea că prin acest fel de explorare, vor trece multe secole înainte de-a termina catalogarea fiecărei stele din vecinătăţi.

Iar dacă, din cînd în cînd, omul se va descuraja de imensitatea acestei opere, vor exista întotdeauna momente de mare bucurie care îl vor stimula să continue.

Cei de pe SUNWARD numiră noua stea Clarion, iar planeta locuibilă — Trellis. Era a doua planetă din cele patru, trei mari şi una foarte mică, ce înconjurau steaua. SUNWARD se învîrti în jurul lui Trellis mai mult de două săptămîni, făcînd hărţi şi analizînd atmosfera. Apoi, consiliul oamenilor de ştiinţă de la bord a ales un loc de coborîre, iar căpitanul Hawkins a adus nava chiar pe locul stabilit. Exact la 27 de zile din ziua în care au atrellizat, consiliul a votat în unanimitate că Trellis avea condiţii favorabile pentru viaţă umană, iar Allen Hawkins a dat ordinul de deschidere a trapelor de acces spre aerul planetei.

Căpitanul, după cum era obiceiul, a fost primul om care a păşit pe sol. A condus scurta ceremonie cerută de Pămînt şi apoi a înfipt în sol steagul Pămîntului. De asemenea, a luat măsura obişnuită de-a declara ziua ca o vacanţă a navei, apoi a aruncat chiar prima minge de baseball, cînd inevitabilul joc a început mai tîrziu, după amiază. Dar n-a stat să privească, preferînd să cutreiere prin împrejurimi cîtva timp, singur. Mergea de o oră într-un cerc larg în jurul navei, cînd s-a întîlnit cu dr. Broussard, stînd liniştit sub un copac umbros, cu o carte în mînă şi o cutie de bere în cealaltă. Berea arăta bună şi rece, iar umbra părea confortabilă.

„Te deranjează dacă-ţi ţin companie ?", întrebă Hawkins şi, deoarece era căpitanul navei, nu aşteptă să fie invitat să se aşeze şi să-şi deschidă o bere. Era bună, aşa cum şi-o imaginase el, iar Hawkins se simţi dintr-o dată într-o dispoziţie sufletească excelentă.

„Spune-mi, Broussard", zise el cu cel mai natural aer. „Cum de nu eşti cu ochii în patru, asigurîndu-te că libidoul echipajului nu creşte, sau mai ştiu eu ce ?"

Ciulind o ureche spre terenul din depărtare, de unde se auzea zgomotul mare care însoţeşte întotdeauna un astfel de joc, Broussard răspunse, „Mi se pare că libidoul echipajului este mult mai scăzut decît aş fi sperat în asemenea circumstanţe. Lucrurile stînd aşa, nu văd nici un motiv pentru care alienistul navei să nu aibă parte de puţină odihnă."

Hawkins se lăsă pe spate, sprijinindu-se de copac. „Alienist. Este cuvîntul destul de ciudat în zilele astea, Broussard. Este ceea ce se chema psihiatru în Anglia, mai demult, adevărat ?" Hawkins avea o vagă descendenţă engleză şi simţea că este de datoria sa să ştie astfel de lucruri.

„Adevărat. Termenul a fost reînviat acum o sută de ani, cînd s-a plecat pentru prima oară în spaţiu, deoarece s-a crezut că psihiatrii vor fi necesari în contactele cu eventualele culturi străine." Pe faţa omului coborî o umbră uşoară. „Cuvîntul a fost iar uitat de puţină vreme, oricum", continuă el.

Căpitanul Hawkins aprobă din cap. „Nu există străini, nu ?"

„Aşa este. Nu există. Mii de lumi noi, mii şi mii de specii noi, dar nici una dintre ele destul de inteligentă să ajungă măcar la degetul mic al cimpanzeilor pămînteni. Totuşi, fiecare navă de explorare continuă să fie echipată cu psihiatri şi să însărcineze fiecare psihiatru cu dubla misiune de liniştire a psihicului şi luarea contactului cu rase mitice, atît de inteligente încît noi nici pe departe n-am putea visa la ele." Broussard îşi goli cutia de bere şi cu o singură mişcare o aruncă cît de departe putu. „Trebuie să spun, oricum, că sîntem antreeaţi mai mult ca să fim doctoridde boli nervoase decît primitori oficiali ai unei culturi necunoscute."

Deodată Broussard se ridică. „Dar de ce îmi reproşezi că mi-am părăsit munca azi ? Te-am văzut aruncînd prima minge de baseball. Cum se face că n-ai stat mai departe la joc ? Cu siguranţă că asta cade în obligaţiile de serviciu ale unui căpitan."

Allen Hawkins zîmbi. „Am învăţat cu mult timp în urmă, Broussard, că sînt momente cînd prezenţa ofiţerului superior are o influenţă nedorită asupra spiritului echipajului. De altfel, fiind căpitan al navei SUNWARD, nu prea pot să iau parte la joc. Cine va îndrăzni să mă dea aaară cînd voi faulta ?" Se opri ca să se gîndească la asta pentru un moment. „Sau mai bine aş fi spus că nu CRED că cineva ar îndrăzni să mă dea afară."

„Ah, da, Figura Tatălui", spuse Broussard rîzînd.

„Intr-adevăr. Deci nu pot să joc. Nu pot nici să arbitrez, deoarece jumătate din farmecul jocului este dat de arbitraj şi nu pot să-l stric. Şi dacă doar aş privi, fără să particip, destui membri ar putea sugera căămă cred prea important pentru a lua parte la un tip prea popular de recreere. Deci e rău dacă joc, e rău dacă nu joc. Şi atunci, ce-mi rămîne de făcut ?"

„Să părăseşti cîmpul de joc", răspunse Broussard, aprinzîndu-şi o ţigară, după ce-i oferi prietenului său una.

„Într-adevăr, am părăsit cîmpul de joc şi am pornit-o la plimbare."

„Nu-i chiar ce am vrut să spun cînd am zis că «să părăsești cîmpul de joc»", continuă Broussard. „Este un termen din psihiatrie, folosit pentru prima oară de Lewin cu multe secole în urmă. Oricînd un om este într-o situaaie conflictuală, confruntat cu două sau mai multe alternative, i se pare foarte dificil să aleagă între ele, dar poate să rezolve problema nealegînd nici una."

Hawkins își întinse picioarele pe iarba din fața sa. Dacă se gîndea bine, de puține ori în trecut îi dăduse psihiatrului posibilitatea de a vorbi. Prrbabil, se gîndi Hawkins, Broussard își petrecea cea mai mare parte a timpului său ascultînd micile confesiuni ale tuturor, neavînd niciodată posibilitatea de-a se descărca. Se surprinse mirîndu-se : oare Papa cui s-o mai fi confesînd ?

Și astfel pronunță cuvintele magice :„Cred că nu am prea înțeles."

Broussard nu avea nevoie de impuls ca să continue. „Lui Lewin îi plăcea să se gîndească la situațiile psihologice ca la situații aproximativ fizice. Vorbea în termeni ca valențe și atracții, vectori și forțe care operează prin distanțe psihologice. De exemplu, să luăm cazul unui copil pus într-un hol lung. La un capăt al holului este un cîine mare și fioros. La celălalt capăt este un om cu o nuia mare. Îi spunem copilului că trebuie să meargă la unul din capetele holului. Aceasta a devenit o situație «evitare-evitare» în terminologia Lewiniană. Și bărbatul cu nuiaua și cîinele fioros poartă valențe negative — asta înseamnă că, de fapt, copilul nu vrea să se apropie de nici unul din ei — și cu cît copilul vine mai aproape de unul din ei, cu atît acesta îl respinge. Exact cum este cu magneții — cu cît aduci mai aproape o sarcină negativă de altă sarcină negativă, cu atît este mai puternică forța de respingere."

Căpitanul Hawkins zîmbi. Nu era așa de rău pe cît se așteptase. „Ce legătură au toate acestea cu baseball-ul?"

„Ne vom întoarce la oile noastre imediat. Dar mai întîi să continuăm cu copilul. Îl punem în hol, îi spunem să meargă spre un capăt sau spre celălalt și apoi stăm și privim. La început el stă cît mai aproape de centrul holului, presupunînd că cele două valențe negative sînt aproape egal de puternice. Este nedecis — nu se poate hotărî care este mai rău, omul sau cîinele. Deci îl îndemnăm să acționeze — îl șocăm sau îi spunem că trebuie să se miște. Atunci el începe să se miște înainte sau înapoi, oscilînd între cele două ființe nedorite. Deci mărim și mai mult presiunea ca să-l forțăm să se decidă. Dar cu cît se apropie mai mult de cîine, de exemplu, cu atît acesta devine mai dezagreabil, iar omul pare să fie mai puțin periculos. Deci copilul se întoarce și pornește spre om. Dar atunci situația se repetă. Este un exemplu frumos de situație conflictuală."

Căpitanul spuse: „Și, în cele din urmă, copilul ori va încasa o bătaie zdravănă, ori va fi grav mușcat, nu?".

„Nu, aici greșești. Pînă la urmă copilul încercă să scape din hol. Va încerca să se cațere pe pereți, sau să dărîme o ușă, sau orice altceva care îl va elibera de ceea ce devine un mediu psihologic imposibil."

„Așa deci", spuse Hawkins. „Cred că m-ai adus iar la punctul de pornire."

Broussard rîse. „Scuzați predica, domnule căpitan. Ce vroiam să accentuez e că jocul de baseball pentru dumneata înseamnă cam ceea ce reprezintă holul pentru copil. Ori de cîte ori un om este pus în fața a două decizii imposibile ca acestea, de obicei el sfîrșește prin a «părăsi cîmpul» de conflict. În prezent noi putem chiar să prezicem cîmpul exact de forțe necesar să ne aducă la acest tip de comportare."

„Și ce prezici că voi face chiar acum?", întrebă Hawkins cu o undă de veselie în glas.

„Asta-i ușor. Prezic că vei cere o altă bere — iar eu ți-o voi da. Nu există conflict." Deschise o cutie de bere, care se răci automat, și o întinse ofițerului său superior.

Hawkins suflă spuma de pe ea și bău satisfăcut o înghițitură bună. „Sînt timpuri cînd sînt bucuros că sînt doar un ofițer spațial fără complicații", spuse el îndată.

Broussard rînji. „Îmi pare rău dacă ți-am ținut o lecție, căpitane. Mi-e teamă că ți-ar fi plăcut mai mult o discuție sănătoasă despre Freud. Singura mea problemă este că sînt mult mai interesat de a gîndi la slabele posibilități ale întîlnirii omului cu un nou tip de civilizație, decît să joc rolul părintelui confesor al unei cete de șobolani spațiali. Pe Pămînt psihiatrii sociali au simțitcă munca lui Lewin oferea înțelesuri fructuoase în analizarea componentelor motivaționale în orice societate străină pe care am putea-o întîlni. Cred că trupul meu pe vectorii hărților este doar un exemplu clasic de gîndire însetată."

Căpitanul Allen Hawkins nu se grăbi să răspundă la remarcă. Era prea preocupat să privească ceva care se mișca încet spre ei, traversînd cîmpul de iarbă. Într-un tîrziu, îi șopti cu jumătate de glas colegului său: „Nu-ți pune hărțile deoparte prea curînd, Broussarr. Poți să ai în sfîrșit ocazia să le folosești."

Soneria sună strident. Lumini roșii străluceau insistent în fața omului, cerîndu-i să fie atent. Țăcănitul computerului care lucra cu cea mai mare viteză se adăuga la zgomotul infernal din micuța cameră de control a navei spațiale.

Inspectorul Lan Sur își mișca repede degetele abile peste clapele bordului de control din fața lui. Se uita în grabă la ele în timp ce le manipula, concentrîndu-se de fapt la ecranele din fața lui — ecrane care-i arătau poziția de atac a șapte nave mari de război care îl înconjurau.

Una dintre navele dușmane, care ataca, apăru incredibil de mare în fața lui. Degetele lui Lan Sur ezitară și apoi, chiar în secunda propice, apăsară pe butonul tirului. Nava înaintașă păru ă dansează ușor în timp ce trecu pe sus, printre marile și încetele nave dușmane. Lan Sur își roti nava tocmai bine ca să se convingă de totala dezintegrare a dușmanului.

„Una la mînă", se gîndi el, dar nu se mîndri prea mult cu realizarea aceasta. Mai erau încă șase nave.

Dușmanul se regrupă, desfășurîndu-se într-o formație de forma unui con. Cunoștea trucul foarte bine și își îndreptă nava ca să facă următoarea trecere pe deasupra gurii deschise a formației. Dar dușmanul deschise vîrful conului tot atît de repede

pe cît dorea Lan Sur să-l evite. Trase o salvă de avertizare și-și strînse ecranele defensive în jur. Dar nava dușmană cea mai de sus cîștigă incredibil mai multă viteză, alunecînd înspre el cu o manevră extrem de complicată. Lan Sur știa că dacă aceasta trecea, practic l-arr fi strivit între ea și navele de sub el. Putea să se întoarcă imediat, dar asta ar fi fost recunoașterea unei posibile înfrîngeri, iar el nu putea admite înfrîngerea. Dacă ar putea prinde cealaltă navă în manevra de vîrf, ar distruge-o, nu numai pe ea, ci și pe cele din capătul mai mic II conului, cînd va veni prăbușindu-se peste ele. Pentru moment avu certitudinea că va reuși.

Nava cercetașă vibră, încordîndu-se, în timp ce se arunca înainte. Luminile roșii de pe bordul de control își dublară numărul, apoi și-l triplară. Computerul dădea instrucțiuni așa de repede încît abia mai avea timp să le execute. Soneria de alarmă suna înnebunită.

„Cred că o pot face", își spuse el. Dar refuză să se entuziasmeze. Se mai apropiase de victorie și mai înainte, dar eșuase. Acum vedea că este în avantaj față de nava dușmană, dar era, într-adevăr, o foarte subțire marjă de siguranță. Computerul își striga semnalele de pericol, în timp ce nava uriașă venea din ce în ce mai aproape.

Lan Sur se apleca înainte în scaun și pe fața sa de obicei relaxată apăru o umbră de încordare. Spre surprinderea sa, se auzi spunînd cu voce tare: „Da, cred că pot".

Dar nu putu. Dintr-o dată nava dușmană trecu pe deasupra lui și trimise o rază subțire de lumină. Imensele nave negre, de război, care se aflau chiar sub el, primiră semnalul, prinzînd mica și ușoara navă într-un dublu baraj.

Și cu asta se termină totul.

Luminile roșii de pe bord se stinseră repede, una cîte una. Soneria de alarmă își încetă sunetele, computerul se liniști, bîzîind încet. Ecranele se stinseră. O bandă subțire ieși din computer. Pe ea scria: „Această navă a fost anihilată. Finalul problemei."

Lan Sur se uită la bandă, acrit. „La dracu", spuse el, lăsîndu-se pe spate în scaun. Rupse banda în bucățele, pe care le aruncă supărat la coș. Fără nici o tragere de inimă apăsă butonul „ANALIZA" de pe computer. Mașina urma să-i dea o analiză completă a întregului joc de-a războiul, semnalînd cu o acuratețe ucigătoare greșelile pe care le făcuse el.

„La dracu", spuse iar, gîndindu-se la bătălia abia încheiată. Se sculă de la bordul de control și se îndreptă spre fotoliul relaxant.

Nu era chiar așa de rău că pierduse lupta, își spuse. Munca de dinainte de luptă îl epuizase. Și, ori de cîte ori încercase, nu fusese niciodată în stare să se lupte cu șapte nave deodată și să supraviețuiască. Uneori îi părea o muncă imposibilă. Oricum, dorea din toată inima să rezolve problema, deoarece computerul îi spusese că aceasta poate fi rezolvată dacă găsește adevăratul curs al acțiunii. Evident, va mai munci mult și va mai studia înainte de-a găsi soluția.

„Dar timpul este ceva ce nu-mi lipsește", spuse el tare, întinzîndu-se confortabil în fotoliu. Timp de cîteva ore își bătu capul să înțeleagă problema, analizînd fără grabă rezultatul greșelilor, dat de computer, ca apoi s-o atace iar de la capăt. În final, din cauza oboselii, căzu într-un somn adînc și odihnitor, încrezător că data viitoare va reuși să rezolve problema celor șapte nave.

Lan Sur se trezi în liniște. Își întinse picioarele suple, încet, întorcîndu-se astfel la realitate. De îndată ce se trezi complet, se așeză iar în fața bordului de control. Pe acesta strălucea o singură lumină de culoarea chihlimbarului. Cît timp fusese adormit, nava cercetașă trecuse pe sistemul de conducere C^2 și apoi încetinise ca pentru o oprire. Găsise punctul căutat și, în timp ce el dormea, computerul acționase ecranul protector din jurul navei și începuse să inspecteze sistemul solar în care ajunsese.

Lan Sur apăsă pe un buton de pe computer, apoi se întinse pe spate pentru a digera informațiile oferite îndată de mașină. Soarele era de tip A/ 34.79 Lu, așa cum fusese prevăzut înainte de voiajul său. Avea trei planete mari, interioare și una foarte mică, a patra, foarte departe de cuptor și prea mică pentru a avea vreo valoare. Lan Sur citi raportul cu atenție, notînd cu plăcere certitudinea faptelor care îi fuseseră prezentate. Era în mijlocul unei secțiuni importante, privind compoziția chimică a atmosferei, cînd un clopoțel din computer începu să sune, iar mașina tăcu pentru o secundă sau două, apoi începu să scuipe material, cu furie.

Lan Sur, care avea o experiență bogată în citirea instrucțiunilor date de computere, aruncă datele despre atmosferă și începu să citească noile informații care erau aruncate de computer. O umbră trecu peste fața lui atunci cînd citi primele cuvinte: „Contact cu o civilizație străină stabilit...". Spera ca acest eveniment să nu-l răpească pentru prea multă vreme de la jocurile de-a războiul.

Computerul detectase emanarea unor unde de energie, venite de pe a doua planetă. Imediat își retrase razele sale de detectare pe distanță mare și se concentră în întregime asupra sursei undelor. Lan Sur programă computerul în așa fel încît doar o mică parte a imensei mașini să se ocupe de noua investigație, în timp ce cea mai mare parte a ei avea să fie pusă la muncă într-o încercare de a decodifica ceea ce era cu siguranță o limbă care era transmisă într-un sistem învechit. Notă cu mîndrie că străinii, oricine ar fi fost, nu atinseseră gradul de dezvoltare la care să le fie accesibilă comunicarea C^2 și erau încă limitați la banala viteză a luminii pentru transmiterea mesajelor și, în consecință, era sigur, și pentru transportul navelor. Asta însemna că el se împiedicau probabil de o rasă care era nouă în întinderile spațiului și care ar fi fost neajutorată chiar și în fața navei lui ușor înarmată. Oricum, ținînd seama de instrucțiunile de patrulare, activă un buton care transmitea toate informațiile pertinente, cu ajutorul undelor C^2, la cea mai apropiată bază de patrulare Dakn. Aceasta trebuia să pregătească de plecare cîteva nave de război. Într-un fel sau altul, acestea vor fi necesare...

I-a luat computerului mai puțin de o zi și jumătate, după cum a calculat Lan Sur, ca să descifreze limba străinilor descoperiți pe cea de-a doua planetă. Inspectorul petrecu acest timp lucrînd fe-

bril la o nouă idee pe care o avea pentru soluţionarea problemei celor şapte nave şi se întristă atunci cînd computerul termină de rezolvat problema decodificării noii limbi înainte ca el să definitiveze toate detaliile ultimului său atac în înşelătorul joc de-a războiul. Se puse, în silă, într-o transă luminoasă, iar maşina îl învăţă noua limbă. Nu învăţă de fapt să gîndească în noua limbă, căci aceasta ar fi impus observaţii limitate în procesul lui mental. Mai degrabă, creierul său fusese transformat într-un fel de fabrică de tradus. Avea libertatea de-a gîndi în termenii şi conceptele cu care era obişnuit, iar creierul său exprima pur şi simplu aceste gînduri cît de bine putea în noul mod de vorbire. Computerul atinsese, de asemenea, o înţelegere incredibil de clară a structurii socio-politico-psihologice a noii civilizaţii, dar, în afară de o scurtă privire asupra unora dintre cele mai interesante puncte, Lan Sur ignoră aceste informaţii şi le trimise către Baza Galactică unde oamenii de ştiinţă le puteau studia în linişte. Pentru sarcina lui concretă, Lan Sur nu prea avea nevoie de ele.

De îndată ce memoră limba, îşi ascunse nava sub un ecran de invizibilitate completă şi o lăsă la cîteva mile depărtare de nava spaţială pe care străinii o foloseau ca bază permanentă. Îşi lăsă computerul să studieze informaţiile adiţionale care să confirme că toate condiţiile planetare se potriveau structurii sale chimice şi că străinii erau, într-adevăr, neputincioşi, aşa cum presupunerile sale păreau să indice. Îndată ce computerul îşi dadu acordul, el ieşi din navă, în strălucirea soarelui planetar.

Psihiatrul J. L. Broussard se ridica, încurcat. „Cum adică să nu-mi pun deoparte hărţile cu vectori, Lewiniene, prea curînd? Aş putea avea vreo şansă să le folosesc? Pe CINE?"

Căpitanul Allen Hawkins privea doar fix în faţa lui, buzele schiţînd întrebări fără răspuns. Broussard se orientă după direcţia privirii lui şi privi şi el. Iar atunci înţelese.

Străinul, deoarece măcar după haine era clar că ERA străin, era încă la o distanţă destul de mare de ei. Venea spre ei, avînd în juru-i un fel de scînteiere protectivă — şi chiar de la distanţa aceea puteau să simtă o undă de putere venind dinspre omul acela.

„Om?", se surprinse Broussard gîndind. „Da, seamănă foarte mult cu un om — nu ca un umanoid, ci ca un bărbat." Dar imediat Broussard îşi spuse că nu asta ar fi problema. De fapt, era umanoid, dar, deşi arăta o lipsă certă de caracteristici feminine, nu era neapărat BARBAT. „Ei bine, ar putea să aibă şi zece sexe diferite, după cîte ştim pînă acum", se gîndi Broussard.

„Cred că vine înspre noi", spuse Hawkins încet.

Broussard îl privi pe străin, care se mişcase cu încă 2—3 yarzi, apoi aprobă.

Hawkins deschise un radio mic pe care îl purta într-unul din buzunarele cămăşii. „Alo. Comunicaţia", vorbi repede în microfon. „Aici e Hawkins. Dă-mi imediat puntea de control. Şi asiguraţi-vă că înregistraţi fiecare vorbă a mea."

Cuvintele „'nţeles căpitane" se auziră imediat din micul microfon. Căpitanul alesese un canal de comunicări speciale care era păzit tot timpul de un operator, iar Hawkins nu era surprins că i se răspunsese prompt. Se aşteptase la asta.

„Puntea aici, spuneţi".

„Vorbeşte căpitanul Hawkins. Cine este ofiţer de cart?" Hawkins ştia cine este, dar întrebă pentru a-i da omului o şansă să realizeze în întregime că superiorul său, căpitanul, avea grijă cu cine vorbeşte.

„Locotenent Medboe, căpitane. Gata pentru instrucţiuni."

Hawkins se gîndi o clipă, apoi răspunse: „Domnule Medboe, informaţiile pe care sînt gata să ţi le dau nu trebuie să părăsească puntea cu nici un preţ. De îndată ce termin, vei lua contact cu operatorul radio şi te vei asigura că tot ce am zis, dacă a fost înregistrat, nu a trecut mai departe. Mă înţelegi?".

Vocea lui Medboe sună puţin încurcată: „Bineînţeles, căpitane. Instrucţiunile dumneavoastră vor fi urmate întocmai".

„Bine", continuă Hawkins, „Trebuie să ştii că am impresia că am făcut contact cu o rasă străină. Nu ştiu ce înseamnă asta pentru dumneata, dar pentru umanitate reprezintă o mare realizare şi nu putem să riscăm, cu nici un preţ, să se întîmple vreun incident. De aceea vei trimite pe cineva să-l găsească pe comandantul Petri şi să-l informeze că, deoarece este ofiţer executiv, va comanda nava pînă la întoarcerea mea. Şi după ce faci asta, vei chema toţi oamenii la navă imediat. Nu le vei da adevăratul motiv. — spune-le că s-a anunţat o furtună grozavă şi că am ordonat să intre în navă. Este necesar ca nici unul dintre ei să nu-şi dea seama de adevăratul motiv. Ai înţeles?"

Vocea lui Medboe sună aproape rănită: „'nţeles, căpitane!".

„Bun. De îndată ce toată lumea va fi înapoi la navă, Petri să-i adune pe toţi ofiţerii care nu sînt de serviciu şi pe toţi oamenii de ştiinţă în sala mare de şedinţe. Ei vor asculta şi vor observa contactul aşa cum va fi realizat. Şi, mi-am amintit, departamentul comunicaţiilor să fixeze o cameră TV cu raza lungă şi să daţi imediat imaginea în sală. Veţi înregistra imagine şi sunet pentru a le folosi altădată. Îl vei informa, de asemenea, pe Petri că la ordinul meu personal s-a instaurat stare de urgenţă şi, dacă este necesar, să părăsească urgent planeta, fără să facă vreo încercare de a mă proteja sau de a mă salva. O dată ce se va stabili că, de fapt, tratăm cu o cultură străină, Cartierul General de Navigaţie trebuie să fie informat imediat prin unde radio prin subspaţiu." Hawkins vroia să fie sigur că, în cazul că întreaga navă va fi capturată, Pămîntul va trebui să ştie că a fost făcut un contact cu străinii şi să se pregătească pentru apărare. Dorea, acum că se gîndea la asta, să fi luat şi el mai multe măsuri de precauţie pentru a-şi apăra oamenii şi nava. Dar, pentru moment, SUNWARD şi echipajul ei trebuiau să rămînă unde erau şi aşa cum erau. Iar dacă străinul nu-i atacase pînă acum, probabil că nici nu o va mai face.

Hawkins dorea să-i spună lui Medboe încă o mie de lucruri — cu siguranţă lucruri simple şi de care Petri şi Medboe erau conştienţi. Dar, ca întotdeauna, omul care trebuie să-şi asume responsabilitatea trebuie să depindă de perspicacitatea omului căruia îi dă puterea.

„Vreo întrebare?“, întrebă Hawkins după o scurtă pauză.

„Nu cred, căpitane“, răspunse Medboe. Hawkins putea să spună după sunetul vocii omului că acesta avea sute de lucruri de întretat, dar nici unul nu era de categoria celor la care s-ar fi așteptat să răspundă ofițerul ăău superior.

„Bine“, replică Hawkins formal. „Încă un lucru. Sub nici un motiv nu vei încerca să iei legătura cu mine prin acest radio — nu e nevoie ca străinul să cunoască mai mult decît este absolut necesar despre noi sau despre posibilitățile noastre.“

„Așa e, căpitane“, veni răspunsul supus. Hawkins întoarse butonul în poziția «Emisie» și îl informă pe ofițerul de cart de acțiunile sale. Apoi se întoarse către Broussard. „Ai ceva de adăugat la toate astea?“, întrebă el.

Psihiatrul negă, dînd din cap.

„Foarte bine, domnule Medboe. Poți să îndeplinești ordinele“, spuse Hawkins oftînd. Apoi se întoarse iar spre Broussard. „Ei bine, Louie. Cred că de acum e treaba ta. Tu ești alienistul.“ Și cu asta, Hawkins părăsi în silă comanda normală a situației.

Cît timp căpitanul dădea ordine, Broussard era adîncit în gînduri, acordînd doar o mică atenție instrucțiunilor pe care le dădea celălalt. Mintea psihiatrului trecea în revistă posibilitățile primului său contact. Și de mai multe ori în timpul scurtei perioade de timp, stărui asupra propriilor lui temeri că nu se va putea descurca.

„Cred că mai bine mi-ai da radioul mie“, spuse Broussard. „Voi fi probabil mai aproape de străin în timpul primelor etape ale contactului și, cu siguranță, voi avea cel mai mult de vorbit.“

Hawkins înțelese aceasta și trecu aparatul mai departe, fără comentarii. Broussard îl ascunse într-unul din buzunare.

„Cred că nu trebuie să ne deranjăm pentru a merge spre el“, spuse Broussard o clipă mai tîrziu, răspunzînd la o întrebare nepusă. „Este clar că vine spre noi și cred că ar fi mai bine dacă n-am fi prea entuziasmați.“ Broussard nu simți nevoia să comunice prin radio cum arăta străinul, o dată ce sectorul de comunicații montase camerele de televiziune. Căpitanul Hawkins își schimbă poziția picioarelor, cam ca un boxer care exersează un joc de picioare ca să se încălzească pentru o luptă.

„Mă întreb unde oare și-a lăsat nava spațială“, spuse Broussard.

Hawkins se uită încurcat la el. „De unde știi că are una?“, întrebă el.

„Păi, este doar o presupunere. Dar dacă nu greșesc, nimbul acela strălucitor al... al...“, Broussard bîjbîi după cuvîntul potrivit, apoi căzu iar într-o pură analiză perceptuală. „Nimbul strălucitor al OMULUI care vine către noi este un fel de ecran protector. Și, cu siguranță, noi n-am găsit pe Trellis nici o urmă a vreunei civilizații, cu atît mai puțin una așa de avansată ca să poată să facă astfel de jucărie. Bănuiesc că trebuie să fie din altă parte. Poate că este și el un vizitator aici, ca și noi.“ Hawkins admise în liniște logica explicației.

Cum străinul se mai apropiase, ei reușiră să vadă de ce avuseseră simțămîntul instinctiv de la început că omul era de gen masculin. Părul creaturii era tăiat puțin cam prea lung față de cum îl purtau bărbații de pe Pămînt, dar asta era cam singura diferență. Străinul era puțin mai înalt decît ei, dar nu peste limitele rasei umane. Umerii erau cea mai largă parte a corpului și formau latura de sus, cea mai mare, a formei triunghiulare pe care cei mai mulți bărbați o admiră. Hainele îi erau dintr-un material ciudat și lipit pe corp, dar jumătatea de jos a corpului era îmbrăcată în niște pantaloni de o formă aproape pămîntească. Omul era arătos, chiar și după standardele pămîntene de frumusețe bărbătească.

„Ei bine“, spuse Hawkins. „Asta este. Omul nu mai este deloc singur.“

Broussard își dădu seama brusc de faptul că celălalt om era tot așa de nervos ca și el. „Nu, omul nu mai este singur“, replică el. Apoi adăugă : „Dar nici EL“.

Străinul era la mai puțin de la 100 de yarzi depărtare, cînd Broussard spuse încet: „Cred că ar fi mai bine să nu mai vorbim. Să stăm doar aici și să așteptăm ca el să facă primul pas“.

Lan Sur mergea către cei doi străini cu o viteză convenabilă. Cînd ajunse la o oarecare distanță, computerul îl informă despre mesajele dintre cealaltă navă și unul dintre cei doi străini, iar apoi despre retragerea gradată a echipajului în pîntecele navei SUNWARD. Nu era de mirare că-și asculta **computerul, o dată ce acesta făcuse o analiză fizi**că și chimică superficială a străinilor. Cu mulți ani în urmă, oamenii Imperiului Dakn ajunseseră la concluzia, mai întîi în teorie, apoi în práctică, că viaaa inteligentă capabilă să ajungă la stele trebuia să fie de natură umană. Străinii cu care se confrunta se situau în limitele teoretice. Totuși îl amuza să vadă ușoara obezitate a unuia dintre ei și părul rar al celuilalt. Acestea erau cîteva diferențe minore dintre rase.

La o distanță destul de convenabilă de cei doi străini, Lan Sur se opri. Era destul de aproape ca să fie auzit și înțeles, dar nu atît de aproape încît prezența sa fizică să sugereze o amenințare. Așteptă destul de mult pînă să vorbească.

„Se obișnuiește în cultura voastră să se înceapă cu o introducere“, spuse el cu o voce puternică. „Eu sînt Lan Sur, avînd rangul de Inspector Senior din Patrula Galactică a Imperiului Dakn. Vă urez un bun venit oficial în Comunitatea Stelelor.“

Lan Sur aproape că putea să simtă senzația de leșin pe care o avea cel mai voluminos dintre cei doi străini, atunci cînd începuse să vorbească în propria lor limbă. Îl distra să se gîndească la faptul că aceștia doi se așteptau probabil să înceapă să deseneze figuri în praf. Ei bine, vor mai avea de învățat.

„Ar trebui să știți, mai întîi, că Imperiul Dakn are cam 700 quadrilioane de oameni cu aceleași caracteristici generale umane ca cele pe care le-a obținut rasa voastră. Populăm planetele a cîtorva sute de mii de sori, cei mai mulți fiind la celălalt capăt al galaxiei. Am explorat o mare parte din Univers, dar este pentru prima oară cînd am ajuns așa de departe în această zonă a stelei pe care voi o numiți Clarion. Aceasta explică de ce n-am intrat niciodată în contact cu rasa voastră.“

Cei doi străini se aplecaseră puțin înainte, ca

pentru a prinde cuvintele lui, aşa cum făceau probabil copiii cînd ascultau o poveste nouă şi fascinantă.

„Imperiul Dakn este singurul sistem politic care există în întreaga galaxie, după cîte ştim." Lan Sur se opri pentru o clipă pentru a lăsa să cadă semnificaţia cuvintelor lui. „Au mai fost şi altele, bineînţeles, dar ele au trecut repedd sub controlul nostru. Aşa cum şi civilizaţia voastră o va face."

Citi teama bruscă şi desăvîrşită care apăruse în ochii lor, fără să mai asculte ecoul computerului.

„Imperiul Dakn a învăţat că, oricînd se descoperă o nouă civilizaţie, ea trebuie să fie absorbită imediat ca o cultură nouă. Nu există o altă cale. Rasa voastră trebuie să urmeze regula pe care au urmat-o miile de culturi pe care le-am întîlnit în trecut. Nu există alternativă. Din acest moment, voi şi oamenii voştri sînteţi, din punctul nostru de vedere, o parte din Imperiu. Asta nu vă place, ştiu. Dar nu există o altă cale".

Computerul îl informă că SUNWARD îşi scosese ţevile de tunuri şi le îndreptase spre el, dar Lan Sur ignoră acest lucru, ca fiind neimportant.

Continuă: „Nu aveţi nici o şansă să nu deveniţi o parte a sistemului nostru. Dar aveţi şansa de a alege metoda prin care aceasta va avea loc." Oftatul involuntar al unuia dintre străini îl amuză.

„Şansa este — ori să vă alăturaţi nouă în pace, în care caz întreaga perioadă de tranziţie va lua mai puţin de un an de-al vostru. Sau..." Lăsă cuvintele să balanseze un moment înainte ca vocea sa răsunătoare să continue. „Sau, dacă vreţi să vă opuneţi, tranziţia va lua chiar mai puţin de atît. Vă vom distruge, pur şi simplu, pe voi şi lumile voastre. Nu aveţi alternativă."

Vocea străinului crescu în intensitate. „Veţi dori să ştiţi ce va însemna pentru voi absorbirea în sistemul nostru... Încă de acum v-aţi dat seama, cu siguranţă, cît de superiori vă sîntem în orice şi includ mai ales factorul de inteligenţă. Analiza mea asupra posibilităţilor voastre intelectuale şi puterilor raţionale mi-a arătat că nu sînteţi capabili de-a vă lua la întrecere cu forţe egale cu nici una dintre celelalte rase care compun Imperiul nostru. Sînteţi cei mai primitivi şi de aceea rasa voastră va fi pusă în categoria sclavilor. E întotdeauna loc pentru sclavi."

Cei doi străini din faţa lui păreau a fi într-o stare de şoc. Lan Sur simţea că putea să termine aici.

„Dacă veţi alege să veniţi cu noi în pace, se vor întîmpla următoarele: vă vom lua imediat toate lumile, evacuînd oamenii de pe ele în mai puţin de o lună. Rasa voastră va fi împrăştiată în tot Imperiul, trimisă în locurile unde este cea mai mare nevoie de ea.

Bineînţeles că nu vă va fi îngăduit să vă păstraţi personalitatea sau amintirile. Ca sclavi nu veţi mai avea nevoie de ele. Deci vă vor fi îndepărtate în drum spre noua voastră casă şi vă vor fi implantate noi personalităţi, de sclavi. Găsiţi aceasta dezagreabil, ştiu, dar este singura acţiune logică pe care o putem face. Vă veţi naşte iar, ca să spun aşa, cunoscînd limba noastră, simţidu-vă ca acasă în felul nostru de viaţă şi nu veţi reţine nici măcar o fărîmă din vechile voastre tipare de cultură. Acesta este cel mai simplu şi eficient mod în care rasa voastră poate să devină o parte din marea noastră schemă.

Dar dacă NU veţi alege să veniţi de bună voie..." Lan Sur se opri iar pentru un efect dramatic. „Navele de război pe care le-am chemat deja, venind cu o viteză dublă decît cea a luminii, vor cerceta fiecare planetă, fiecare lume din acest sector şi vor anihila complet fiecare sistem solar pe care l-aţi contaminat. În trecut noi am mai întîlnit rase încăpăţînate care au încercat să reziste regulii noastre. Rezultatele au fost mai degrabă spectaculoase din punct de vedere astronomic. Probabil că oamenii voştri de ştiinţă s-au întrebat care era cauza novelor, sau chiar a exploziilor unor regiuni întregi de spaţiu. Acum aveţi răspunsul. Nu ne va place să vă distrugem rasa, dar dacă ne veţi opune rezistenţă, nu vom avea încotro." Pe faţa lui Lan Sur apăru un zîmbet straniu şi intens. „Istoria noastră povesteşte de o rasă care a încercat să-şi evite destinul. Aceşti oameni s-au împrăştiat în cele patru zări, în milioane de nave, în încercarea lor de a se ascunde de noi." Un foc licări în ochii străinului. „Ne-a luat mai mult de 1000 de ani de-ai voştri pînă să-i doborîm pe toţi şi am acoperit mai mult de jumătate din galaxie pentru asta. A fost un lucru glorios. Acum sînt morţi. Cu toţii."

Încet, zîmbetul muri. Lan Sur se uită la cei doi pămînteni din faţa sa. „Veţi vedea necesitatea tuturor acestor lucruri cînd vor dispărea reacţiile voastre emoţionale referitoare la aceste informaţii şi veţi fi capabili să gîndiţi iar logic. În orice caz, contează foarte puţin pentru oricare dintre noi la ce acţiune vom fi forţaţi să trecem. Dar, deoarece îmi dau seama că de la o rasă aşa de neinstruită, ca a voastră, nu ne putem aştepta să-şi controleze emoţiile într-o astfel de situaţie, nu voi cere răspunsul imediat. Vă voi da timp mai mult decît necesar în care să vă gîndiţi la problemă.

Aveţi exact 24 de ore în care să vă hotărîţi."

În tinereţe, la Academie, căpitanul Allen Hawkins fusese boxer şi fusese unul bun. Cele mai multe meciuri le cîştigase uşor şi decisiv. Cele cîteva pe care le pierduse fuseseră la limită. Apoi a venit ziua cînd s-a hotărît să lupte într-o categorie mai mare de greutate decît a sa şi a luptat împotriva unui coleg de clasă mult mai puternic decît el. Din cînd în cînd, Hawkins îşi amintea de figura aceea. După prima repriză era complet uimit, aproape deloc conştient de încercuire. Iar şi iar se trezea pe podea şi trebuia să se forţeze ca să se ridice şi să reia lupta. Aceasta se terminase foarte curînd, în repriza a treia, cînd Hawkins căzuse la podea pentru o numărătoare completă.

Toate acestea se întîmplaseră acum mulţi ani, dar emoţiile care îl năpădiră, aşa cum stătea faţă în faţă cu incredibilul striin din centrul galaxiei, aceste emoţii îi aminteau de acea luptă. Se simţea acum aşa cum se simţise cînd îşi recăpătase cunoştinţa în cabină — complet buimăcit.

Faptul că Lan Sur vorbise într-o engleză perfectă fusese prima lovitură. Fiecare propoziţie pe care o spusese străinul era ca o înjunghiere bruscă

într-o zonă vitală. Exact ca în zilele în care făcea box, după cîteva momente de ascultare, Hawkins încetă să mai gîndească cu creierul — şi începu să gîndească cu stomacul. Dar era complet descoperit şi neocrotit pentru lovitură.

„Aveţi exact 24 de ore în care să vă hotărîţi."

Cei trei oameni stăteau înfruntîndu-se, fără ca vreunul din ei să vorbească. Broussard îşi recăpătă vocea înaintea lui Hawkins, spunînd: „Cred că nu vorbeşti serios".

Pe faţa lui Lan Sur nu se citea nici o emoţie. „Ştiam că veţi fi incapabili să înţelegeţi aşa de repede ceea ce am ssus. De aceea v-am dat un oarecare timp în care să vă hotărîţi. Dar puteţi înţelege că gradul emoţional al rasei voastre este unul din motivele pentru care v-aţi dezvoltat aşa de puţin. Este clar că va trebui să vă educăm."

Hawkins îşi reveni brusc, reacţionînd violent, controlul său emoţional cedînd. Aproape că urlă către străin. „Dacă sîntem într-o situaţie aşa de rea, de ce nu plecaţi şi să ne lăsaţi în pace? Aveţi întreg Universul. De ce nu puteţi să ne lăsaţi în pace în colţişorul nostru?"

„Dacă n-aţi fi aşa de emoţionaţi în acest moment, aţi înţelege de ce nu vă lăsăm în pace, aşa cum ai zis", spuse străinul calm. „Este imposibil ca două culturi diferite să existe în această galaxie, oricît de mare ar fi ea. Pînă la urmă, cele două culturi vor trebui să intre în contact, iar asta va cauza conflicte. Nu ne plac conflictele şi încercăm să le evităm întotdeauna. Forţîndu-vă să vă alăturaţi nouă acum — sau distrugîndu-vă dacă refuzaţi —, ne asigurăm că rasa voastră nu ne va cauza neplăceri în viitor."

„Neplăceri?", întrebă Broussard rar.

„Dacă vă vom permite să mergeţi pe propriul vostru drum, populaţia voastră va creşte şi veţi fi obligaţi să luaţi din ce în ce mai mult din această parte a Universului. Noi avem propriile noastre planuri cu această parte a galaxiei şi care nu includ lupte în războaie constante cu voi pentru proprietatea fiecărui nou sistem planetar pe care vreunul din noi ar vrea să-l colonizeze." Străinul vorbea cu ei cum ai vorbi unor copii.

Hawkins refuza să abandoneze şirul gîndurilor. „Dar putem să vă promitem că vom părăsi toate planetele noastre, în afară de propria noastră planetă. Puteţi să luaţi restul."

Lan Sur clătină din cap. „În prezent veţi promite orice ca să scăpaţi de sarcina dureroasă a luării deciziei pe care v-am cerut-o. Este posibil chiar să doriţi să vă ţineţi promisiunea de a vă retrage pe planeta voastră şi să nu mai călătoriţi niciodată în spaţiu. Dar copiii voştri şi copiii lor vor creşte nefericiţi şi neliniştiţi. Pînă la urmă, chiar peste o sută de mii de ani sau peste sute de mii de ani veţi veni ca să ne provocaţi din nou." Pe faţa lui Lan Sur se citi o expresie severă. „Iar data viitoare veţi fi echipaţi mai bine şi veţi fi mai puternici. Veţi fi capabili să vă luptaţi mai bine decît o puteţi face acum." Apoi zîmbi. „Bineînţeles, pînă la urmă Imperiul Dakn va învinge. Aşa se întîmplă întotdeauna. Dar vom ajunge exact la acelaţi punct în care sîntem acum. Vom fi obligaţi să vă absorbim în Imperiul nostru sau să vă distrugem în totalitate. Şi, între timp, vom fi forţaţi, dacă va fi necesar, să controlăm cu atenţie tot ce faceţi."

Străinul îşi clătină capul. „Nu, trebuie să înţelegeţi că nu putem tolera nimic şi că trebuie să vă predaţi. Aveţi condiţiile mele. Trebuie să vă hotărîţi. Nu mai este nimic de spus."

Hawkins simţea cum îl strînge mîna paralizantă a fricii, ca un boxer gata să piardă. Încercă să lupte pentru fiecare avantaj pe care l-ar fi putut obţine.

„Dar omule", spuse el repede. „Nu înţelegi deloc situaţia. 24 de ore nu este o perioadă de timp suficientă pentru a lua o decizie care afectează întreaga populaţie. Nu putem nici măcar să-i informăm pe cei de acasă de ceea ce se întîmplă, în perioada aceasta scurtă de timp, cu atît mai mult să şi primim un răspuns de la ei. Iar aceasta este o decizie care trebuie supusă întregii noastre populaţii, ca ea să decidă. Noi sîntem doar o foarte, foarte mică parte a rasei noastre. Ei bine, noi... noi nu avem autoritatea să luăm decizii care îi vor afecta pe cei de acasă. TREBUIE să ne dai mai mult timp."

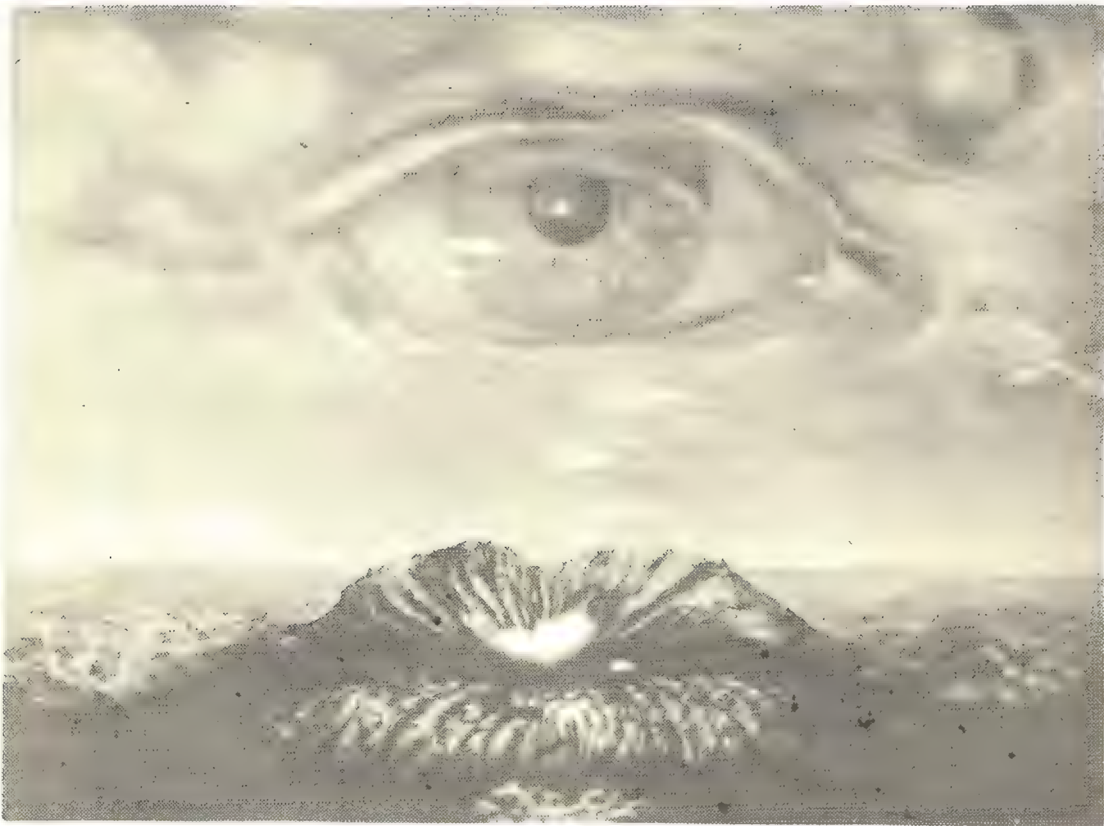
„Completa voastră lipsă de perspicacitate mă amuză, chiar dacă mă aşteptam la asta", spuse străinul. „Sigur că trebuie să înţelegeţi că, cu cît vă dau mai mult timp, cu atît veţi avea vreme să vă pregătiţi apărarea fizică. Ştiu tot atît de bine ca şi voi că, fără metoda de comunicaţie în C^2, este imposibil să vă contactaţi planeta în timpul pe care vi l-am dat. Dar navele pe care le-am chemat deja vor fi aici în curînd şi chiar înainte de-a veni vor fi mai multe de făcut pentru a vă pregăti pe voi şi pe ceilalţi pentru schimbare dacă hotărîţi să veniţi cu noi. Dacă nu veţi dori să veniţi cu noi, atunci trebuie să încep să caut planeta de pe care veniţi, deoarece aceasta va trebui distrusă. În orice caz, cu cît aegeţi mai curînd, cu atît este mai bine pentru mine. Deja v-am dat mai mult timp decît este necesar ca să vă învingeţi emoţia şi să vă gîndiţi la problemă în mod logic."

„Dar pur şi simplu n-am AUTORITATEA să fac o astfel de alegere!" Hawkins se surprinse ţipînd. „Nu poţi să înţelegi?"

Lan Sur tăcu cîteva momente, pentru a-l lăsa pe celălalt să-şi recîştige stăpînirea de sine. Apoi spuse simplu, dar ferm: „Eu controlez acum situaţia aici. Eu am autoritatea şi ţi-o dau. TU trebuie să hotărăşti pentru toţi".

Reacţiile lui Broussard erau poate mai puţin emoţionale decît ar fi părut dacă te-ai fi luat după reacţiile faciale. Lăsase pe planul doi ceea ce simţea a fi o întrebare foarte justă pînă cînd simţi că străinul se pregăteşte să-şi termine întrevederea. O puse acum. „Se pare că ştii foarte multe lucruri despre noi, Lan Sur. Şi se pare că noi ştim foarte puţin despre tine. Într-un fel, asta este o evidenţă puternică a superiorităţii rasei tale. Şi totuşi, nu poţi să ne pretinzi să capitulăm şi să predăm întreaga noastră cultură în mîinile voastre fără să ne dai o dovadă foarte concludentă că eşti capabil să-ţi duci la bun sfîrşit ameninţările. În definitiv, noi avem o navă mare, plină cu războinici, iar tu se pare că eşti singur. Ce ne poate face să nu... " Intenţionat, psihiatrul lăsă întrebarea în suspensie.

Lan Sur zîmbi. „În sfîrşit, reacţionezi într-un

fel semilogic. Problema este bine pusă și dacă n-ai fi pus-o acum, oricum trebuia să o fac eu mai tîrziu. Sînt aici, gata să vă demonstrez forța tehnologiei noastre. Voi doi vă veți întoarce la nava voastră, iar eu voi rămîne aici. Apoi, în următoarele două ore, veți avea ocazia să mă atacați cu orice mijloace veți crede de cuviință. Eu doar am să mă apăr, fără să primejduiesc nava sau pe voi, în nici un fel. Cînd veți descoperi că, chiar dacă par vulnerabil, toate armele voastre vor fi neputincioase să-mi facă vreun rău, probabil veți înțelege că pot să-mi duc la bun sfîrșit amenințările, dacă vreau."

Străinul dădu din mînăă „Și acum, trebuie să vă întoarceți la nava voastră. Timp de două ore, cît voi fi la dispoziția voastră, veți putea să vă conduceți nava așa cum veți dori. Dar la sfîrșitul celor două ore, va trebui să vă întoarceți pe locul aterizării aici sau oriunde vă voi indica eu prin radio. Orice încercare de a scăpa, acum sau în perioada următoare de timp, sau orice atac asupra mea în afara primelor două ore, sau orice alt efort de a chema ajutor va însemna distrugerea instantanee a navei voastre. Cred că ați înțeles amîndoi ce am spus și veți înțelege că am puterea s-o sfîrșesc cu voi." Inspectorul Lan Sur își încrucișă brațele. „Această întrevedere a luat sfîrșit."

După cîteva secunde de liniște uimită, cei doi oameni se întoarseră și porniră spre SUNWARD.

Toți oamenii de știință de la bordul navei SUNWARD și cei mai mulți ofițeri erau strînși în sala centrală de conferințe. Hawkins se îndreptă direct spre podiumul central și se întoarse cu fața spre grup.

„Domnilor", începu el rar, cu obrazul ca o mască a emoției înăbușite. „Știu că nu trebuie să vă dau nici o explicație o dată ce le-ați primit pe toate. Ni s-a făcut o provocare care pare să fie nesoluționabilă. Dar trebuie să facem față situației, după cum a sugerat străinul Lan Sur, cu minimum de emoție și cu maximum de logică bună și puternică. Vor fi binevenite orice comentarii, orice sugestii pe care le puteți da."

În sală se auzea doar zgomot de picioare tîrșîite și glasuri drese. Lui Hawkins i se părea că fiecare membru prezent aștepta ca altcineva să vorbească mai întîi. În sfîrșit, ofițerul de comunicație sparse gheața.

„Căpitane, mi-a trecut prin minte că, dacă puterile străinului sînt atît de mari pe cît spune el, poate să înregistreze fiecare cuvînt pe care-l spunem, chiar și aici. Cred că trebuie să luăm asta în considerare."

Mulțimea murmură, aprobînd, simțind, Hawkins era sigur de asta, că li s-a dat o scuză excelen-

tă, căci nu erau capabili să propună nici o soluție pentru problemă. „Cred că ai dreptate", răspunse Hawkins. „Oricum, cred că pentru moment trebuie să acționăm ca și cum el n-ar putea să ne înregistreze. Între timp, Departamentul de Comunicații va lua măsuri ca viitoarele noastre discuții să fie complet private." În vocea lui se simțea o înfrîngere amară. „Și-mi imaginez că, chiar dacă EL ne ascultă acum, nu va cîștiga prea multe informații."

Grupul își tîrșîi picioarele, stînjenit de neputință. „Are cineva ceva de comentat?", întrebă Hawkins. Se părea că nimeni, pînă cînd ofițerul de artilerie vorbi.

„Căpitane", spuse el, cu un zîmbet ușor pe fața lui lată. „Mi-ar place să văd cam cît va putea rezista bastardul la pedeapsă."

Hawkins rîse, destrămînd tensiunea. „Cred că sîntem cu toții de acord cu asta. Mai bine am lăsa toate discuțiile pînă după ce vom măsura rezistența străinului. Ne va da ocazia să-i încercăm puterile lui — și pe ale noastre."

„Mulți dintre dv.", indică Hawkins cu o mișcare a mîinii înspre ofițerii din cameră, „sînt familiarizați cu forța ofensivă a acestei nave. Este una dintre cele mai puternice nave înarmate pe care o are Pămîntul. Ceea ce vreau să fac este: îi vom da prietenului nostru tot iadul pe care-l poate da SUNWARD. Dar, în timp ce o vom face, vreau fotografii ale fiecărui atac, fotografii rapide, care ne vor da, probabil, explicația felului în care va reuși să ne înfrîngă armele, dacă o va face. Cred că asta este foarte important." Privi mulțimea din sală. „Vom începe atacul de îndată ce toți îmi veți comunica faptul că departamentele dv. sînt gata. Asta-i tot, domnilor."

Jumătate de oră mai tîrziu SUNWARD se ridică de pe locul de atrellizare și pluti ușor în atmosferă. Se opri la aproape 10 000 de picioare înălțime și se așeză într-o poziție optimă de tragere. Fiecare tun și cameră de luat vederi pe care le avea nava erau ațintite pe silueta străinului, abia vizibilă, care era la 2 mile dedesubt. Hawkins era pe puntea de bătaie, mîna sa experimentată controlînd ferm nava, contrazicînd nervozitatea pe care o simțea.

„Artileria gata, domnule!", veni raportul.

„Foc!", strigă Hawkins puțin mai tare decît ar fi vrut s-o facă. Se aplecă înainte în scaun pentru a urmări scena de pe ecranul din fața lui.

Tunurile calorice deschiseră lupta. În mai puțin de o secundă aria de temperatură maximă se află la mai puțin de două picioare de corpul străinului. O porțiune de pămînt cam de 300 de yarzi în diametru se ridică în aer ca un fum. Limbi subțiri de foc lingeau marginea cercului. În centru totul era un iad de flăcări sălbatice, iar căldura topise pămîntul. Pentru cinci minute tunurile traseră cu maximă intensitate. Nici o substanță organică pe care o cunoștea omul n-ar fi putut să reziste unei astfel de violențe.

„Încetați focul", strigă Hawkins. ee lăsă încet pe spate, în scaun. Trecură cîteva minute pînă ce fumul se împrăștie, dar el știa în inima lui ceea ce vor vedea imediat. Și, chiar înainte ca fumul să fie împrăștiaa de vînt, văzură silueta străinului care, mergînd vioi, ieșea din cercul de iad al distrugerii și-și flutura mîna spre ei.

„Doamne", spuse Hawkins încet. După un moment deschise butonul de comunicare care-l lega de ofițerul de artilerie. „Ei bine, ce urmează?", întrebă el încet

Urma o minge imensă de electricitate care împrăștia scîntei cînd zbura prin spațiu și care se risipi într-un milion de fulgere chiar la picioarele străinului. Izbucnirea de lumină rezultată din explozie rănea ochii. Cînd cîmpul se clarifică, îl văzură pe străin iar, stînd în picioare și fluturîndu-și mîna.

Au încercat să lanseze o grămadă de torpile dintr-o dată, umplute cu cel mai puternic exploziv cunoscut de om. Ele se sfărîmară în zigzag în jurul străinului, despicînd chiar și aerul în bucăți cu puterea lor fantastică. Făcură cratere pe o arie de aproape o milă pătrată. Stînd în mijlocul acestei zone, încă neatins, se afla dușmanul. Apoi nava bombardă micuța siluetă de jos cu toate razele ucigătoare cunoscute de om, dar tot fără efect.

În final ofițerul de artilerie îl chemă pe Hawkins prin interfon. „Îmi pare rău, căpitane, dar am făcut tot posibilul și cred că n-a mai rămas decît un singur lucru de făcut."

„Cred că ai dreptate", admise Hawkins în silă. Și întorcîndu-se spre pilot îi spuse: „Ad-o sus".

Nava SUNWARD, aflată la aproape 50 de mile depărtare de străin, își pregăti de luptă ultima ei armă. Trimise roboții care să-i furnizeze informații înainte și după distrugere. Și după aceea aținti cea mai puternică armă creată vreodată de om chiar înspre Lan Sur.

Însăși planeta se cutremură sub forța detonării, atît de puternică fusese bomba. Focul și norii se ridicară cîteva mile, iar delicatele instrumente ale navei SUNWARD indicară prezența unor radiații așa de intense, încît era clar că o arie de cîteva sute de mile diametru fusese complet distrusă. Trecură multe minute înainte ca zona exploziei să se limpezească, dar ei îl localizară mult mai înainte pe străin stînd calm într-un crater, chiar în centrul zonei afectate, cu siguranță încă neatins.

Hawkins contemplă situația cîteva minute, apoi cu un gest de oboseală întinse mîna și deschise radioul. După un moment spuse simplu: „E-n ordine, Lan Sur, ai cîștigat. Unde vrei să asolizăm?"

Lan Sur răspunse imediat. „Vă veți putea plasa nava în zona care se află chiar sub poziția voastră actuală și pe care am însemnat-o cu roșu. Orice încercare de a muta nava fără permisiunea mea va genera o imediată distrugere a voastră. Dacă, pe durata timpului de așteptare, veți avea alte întrebări să-mi puneți, voi fi disponibil. Oricum, dacă nu veți ajunge la nici o concluzie la sfîrșitul acestei perioade, voi fi forțat să vă distrug fără să ezit. Mai aveți exact 22 de ore și 9 minute la dispoziție."

Cînd nava asoliză, Hawkins se reîntoarse în sala de conferințe. Cea mai mare parte a personalului executiv era acolo, și doar cîțiva dintre oamenii de știință erau absenți, fiind ocupați, în mod evident, cu analizarea rezultatelor atacului zadarnic asupra străinului. Hawkins parcurse repede podiumul și se opri cu fața la grup.

„Domnilor", spuse el, „ați văzut ce s-a întîm-

plat. Poate unii dintre dv. refuză să creadă că amenințările străinului sînt adevărate — și sînt sigur că toți sperăm să nu fie așa. Dar acum trebuie să acceptăm faptul că sîntem obligați să luăm o hotărîre doar dacă nu găsim un mijloc de a **distruge această creatură, sau de a scăpa de** mînia sa.

Aș vrea să știți că, deși faptul de a decide ce alternativă vom alege s-ar potrivi foarte bine cu situația mea de căpitan al navei SUNWARD, eu nu voi face așa. Ceea ce se va hotărî aici îi va afecta pe toți pămîntenii de oriunde. Nici un om și nici un grup mic nu poate să facă această alegere. De aceea, cu exact o oră înainte de termen, vom ține un plebiscit. Toate persoanele de la bord vor avea exact cîte un vot, iar majoritatea deciziilor va fi hotărîtoare. Eu mă voi abține de la vot și voi decide rezultatul în cazul unei egalități.

În același timp aș vrea să vă gîndiți. Nu doar la soluțiile scăpării noastre din dilemă, dacă asta este posibil, dar, de asemenea, la sistemul de votaee. Dacă vreunul dintre dv. are vreo idee, sau dacă doriți pur și simplu să vorbiți despre ceva, eu voi fi disponibil la orice oră.

Nu știu cum va reacționa fiecare la această situație. Probabil că străinul are dreptate. Probabil că omul este un animal prea emoțional ca să merite mai mult decît statutul de sclav în Consiliul Stelelor. Dar sper ca acțiunile noastre să dovedească exact contrariul și ca această cea mai întunecată oră a omenirii să se transforme în cea mai bună."

Hawkins întoarse spatele grupului și ieși în liniște afară din cameră. Știa că speech-ul său nu fusese altceva decît un exemplu de context emoțional și lipsit de logică și el nu știa de ce se lăsase purtat de vorbe. Dar, cu intuiția înnăscută și antrenată asupra oamenilor și situațiilor, știa că nu ar fi putut să le vorbească altfel.

Oamenii de la bordul navei SUNWARD înfruntau criza în diferite feluri. Cîțiva dintre oamenii de știință lucrau cu izbucniri neregulate de viteză ca să-și termine analiza datelor culese în timpul bomrardării străinului. Cîțiva dintre ei scriau acasă. Departamentul de Comunicații fusese invadat cu mesaje personale care trebuiau transmise către Pmmînt. Șeful Departamentului renunță la reguli și lăsă departamentul deschis permanent.

Serviciile de rutină se mai făceau încă, deși într-o manieră superficială. Dar cei mai mulți se strînseră în grupuri mici și discutau, de obicei în șoaptă. Cîțiva avură norocul de a se îmbăta.

Căpitanul Hawkins rămase în camera lui, izolat complet de restul navei timp de patru ore. În tot acest timp stătu pur și simplu în scaun și se gîndi. La începutul celei de-a cincea ore încălcă o regulă și deschise o sticlă de whisky. La începutul celei de-a șasea ore mai încălcă o regulă și trimise după Broussard. Hawkins nu era nici prea beat, nici prea treaz atunci cînd sosi psihiatrul. Îi spuse omului de știință să stea jos și-i oferi un pahar.

„Știu că nu este etic ca eu să te iau oamenilor din echipaj acum cînd au nevoie de ajutorul tău mai mult ca oricînd", începu Hawkins încet, privind posac masa, în loc să se uite la cel cu care vorbea. „Dar fac și eu abuz o dată de funcția mea de căpitan.

Cred că ai înțeles cîteva dintre problemele care stau în fața fiecărui om cu funcții de conducere. De obicei, noi trebuie să lucrăm cu reguli destul de rigide, dar lucrurile merg întotdeauna bine dacă ne purtăm ca și cum nu am fi așa de rigizi pe cît ar trebui să fim. Oamenii de sub comanda ta se simt întotdeauna bine dacă se gîndesc că pot face alegeri libere. În orice sistem militar nu poți să permiți prea mult din această alegere liberă. Cel mai bun comandant este cel care decide ce să facă oamenii lui într-o situație dată și care găsește apoi calea de a-i face pe oameni să realizeze ceea ce vrea el." Se opri iar, apoi îl privi drept în față pe Broussard.

„Am hotărît care trebuie să fie rezultatul votării — și vreau ca tu, ca psihiatru, să mă ajuți ca acest rezultat să iasă cum vreau eu; fără ca cineva să bănuiască cumva că lucrurile au fost aranjate." Se ridică de la masă și începu să parcurgă nervos podeaua.

După cîteva momente se opri și se întoarse cu fața la psihiatru. Ambii pumni erau strînși puternic în spatele scaunului. Nu spuse nimic. După mai multe clipe de liniște, Broussard își drese glasul și întrebă: „Și care zici că trebuie să fie alegerea?".

Hawkins căzu în scaun. Într-un tîrziu gura i se deschise, buzele îi tremurară și spuse: „Sclavia, bineînțeles. Este singura alegere.

Tu ești psihiatrul și probabil că poți înțelege mîndria furioasă pe care o am știind că oamenii vor avea... vor avea CURAJUL să sfîrșească totul în loc să facă plecăciuni acestor bastarzi care ne au în palmă." Hawkins făcu o pauză în fluxul său verbal, clipi scurt din ochi, apoi continuă.

„Dar asta-i doar izbucnirea emoțională. Din punct de vedere logic, rasa noastră trebuie să supraviețuiască. Dacă vom alege sclavia, vom trăi și respira și muri exact ca întotdeauna. Vom face asta pe planete străine, uitînd Pămîntul pe care am apărut și toată istoria noastră trecută, așa de regretabilă cum a fost. Vom uita cine sîntem NOI. Ne vom pierde pe noi înșine."

Lovi cu pumnul în masă. „Dar NOI vom exista! Protejarea rasei vine mai întîi și noi trebuie să ne asigurăm că ESTE protejată, că SUNWARD face alegerea potrivită. Voi conduce lucrurile cît de bine voi putea, dar voi avea nevoie de ajutor."

Se întoarse spre Broussard. „Eu nu sînt csihiatru. Nu-ți voi spune cum să te descurci. Nu mă interesează ce vei face. Tot ce vreau sînt rezultatele."

Pentru cîteva secunde cei doi nu mai vorbiră. Apoi Hawkins spuse: „Și cred că, doar dacă nu ai ceva de adăugat, am terminat cu asta. Anunță-mă de ce vei face, dacă vei avea timp. Dar mai important decît asta, anunță-mă în cazul că vei crede că ai să eșuezi. În acest caz va trebui să votăm."

Broussard, oftă adînc și se ridică să plece. Înțelegea chinul prin care trecea căpitanul, dar nu putea să facă decît foarte puțin pentru oameni acum. Era aproape de ușă cînd Hawkins îl opri.

„Broussard!", strigă el. „De ce îi este omului așa de dragă propria personalitate? De ce este aceasta

ultimul lucru la care un om ar renunța? Tu ești psihiatrul. Tu trebuie să știi răspunsul. Chiar și un om cu o boală mintală știe că este bolnav și cere ajutor, dar se va ține cu unghiile și cu dinții dacă vei încerca să schimbi cea mai mică parte a personalității sale. Tu mi-ai spus asta odată! Nu?"

Vocea căpitanului deveni din ce în ce mai puternică. „De aceea este așa de grea terapia, nu-i așa? De aceea educația constructivă este așa de dificilă, nu-i așa? De aceea sînt aleși politicienii care fac apel la temerile existenței și care urăsc și iubesc, în locul celor care încearcă să schimbe opinia publică cu ceva mai bun.

Oh, de ce oare sîntem așa de mîndri de acest lucru micuț, slab, nesemnificativ și mizerabil care se află în oricare din noi și pe care îl numim adevăratul EU!" Ridică sticla de whisky și o aruncă cu toată puterea înspre perete. Aceasta se sparse în mii de bucăți. Lichidul întunecat din ea se scurse pe perete, lăsînd dîre lungi.

Ordonanța personală a căpitanului Hawkins intră în grabă în cameră la zgomotul produs de sticla și privi speriat la murdăria de pe perete.

„Oh, ieșiți afară! Ieșiți amîndoi și lăsați-ma în pace!", strigă Hawkins.

După plecarea celor doi, Hawkins se aruncă pe pat și-și îngropă fața în pernă. Supărarec trecu repede, lăsînd doar durerea fierbinte a rușinii. Deși luase decizia de a se preda străinului, măcar la un nivel inteligent, nu putea să se facă să creada că nu erau mijloace de scăpare. Capul îl durea de la izbucnirea emoțională și orice efort de a gîndi constructiv se părea că sfîrșește într-o alee înfundată. Se învîrti în pat fără odihnă, vreo două ore, pînă cînd ofițerul de la comunicații îi aduse un mesaj de pe Pămînt și care fusese primit de curînd. Hawkins căută mesajul, pustiit de dorințe, gîndindu-se confuz, doar o secundă, că veneau instrucțiuni de acasă care îi spuneau cum să înfrunte criza, expunîndu-i mijlocul prin care putea scăpa, sau doar luîndu-i groaznica responsabilitate a deciziei. Dar atunci își aminti că toate comunicările, chiar cînd treceau prin subspațiu erau recepționate după cîteva zile. Pămîntul nu știa încă de criza de pe Trellis, iar acest mesaj care fusese recepționat fusese transmis cu mult înainte ca ei sa facă dureroasa cunoștință cu străinul.

Radiograma era ceva de semirutină, dar aceasta, în condiții normale, ar fi cerut un răspuns imediat. „Să le răspundem?", întrebă ofițerul.

„Bineînțeles că nu", spuue Hawkins suparat „Nu va fi necesar, chiar dacă am îndrazni sa deschidem radioul ca să răspundem."

Ochii ofițerului de la comunicații se holbară într-un fel ciudat.

„Să deschidem radioul?", spuse el slab. „Dar, căpitane, noi am... noi am..."

Hawkins se ridică brusc pe marginea patului. „Dumnezeule, omule, vrei să spui că ai transmis pînă acuma mesaje Pămîntului?"

Ofițerul afirmă din cap. „Am început să transmitem din momentul în care l-ați contactat pe străin. Am trimis toate discuțiile, rapoartele, totul. Exact cum ați ordonat." Omul se chirci de teamă.

„Dar nu l-ați auzit pe străin că nu trebuie sa facem nici o încercare de-a lua legătura cu Pămîntul sau altfel ne va distruge?", întrebă Hawkins.

Celalalt ofițer simți dorința de-a ieși din cameră prin perete.

„Îmi pare rău, căpitane", reuși el să îngaime. „Dar probabil că am pierdut această... această parte. Eu... eu am fost chemat afară din centrală în timpul contactului, atunci cînd am avut probleme cu un transmițător principal." Omul păli. „Dar voi opri transmisiunea imediat", spuse întorcîndu-se nervos către ușă.

Hawkins își privi ceasul. „Dacă nu ne-a reperat pîna acum, nu cred că o va face vreodată. Totuși, mai bine ai opri transmisiunile imediat." Dupa ce ofițerul părăsi camera, Hawkins înjură în șoaptă. După toate planurile și sudoarea și durerile... Nu trebuia decît acest eveniment ca să darîme peste el castelul de cărți, un eveniment nesemnificativ, ceva ce omisese.

„Dar dacă a vorbit serios cînd a spus să nu anunțăm Pamîntul, atunci de ce nu ne-a distrus deja?", se întrebă Hawkins. Probabil că Lan Sur nu este așa de crud și nesimțitor. Hawkins își goni gîndurile din minte, știind că acestea l-ar fi condus la prea multă speranță falsă dacă ar fi continuat. Ar fi fost prea ușor să spere că doar dacă Lan Sur nu a dus la îndeplinire una dintre amenințări nu le va duce nici pe celelalte.

În timp ce gîndea, Hawkins se trezi parcurgînd podeaua camerei sale, îngrijorat — mai întîi la un perete, apoi o oprire, o întoarcere și înapoi spre partea opusa a camerei. Se opri și se prăbuși într-un scaun.

„Înainte și înapoi", spuse tare. „Dintr-o parte într-alta. Sînt precum copilul din povestea lui Broussard. Doar ca, în loc de un om cu o nuia la un capăt al holului și un cîine la celălalt, eu îl am pe Lan Sur la ambele capete. Moartea sau un fel de sclavie care este aproape la fel de rea. O reală «situație de evitare», dacă a existat vreodată una." Rîse cu amărăciune.

„Cu cît mă apropii mai mult de o variantă, cu atît pare mai rea, iar cealaltă cu atît mai buna." Ridica din umeri trist. „Dar, pînă la urmă, va trebui sa înțeleg că nu există scăpare. Din nefericire, spre deosebire de copilul din exemplul lui Broussard, eu nu pot..."

Hawkins se opri brusc ca și cum i s-ar fi întîmplat ceva. „Nu se poate. Pur și simplu NU SE POATE", își spuse. „Și totuși pariez că se poate."

Se ridică din scaun și merse repede la telefonul de perete. „Alo, Pasarela?", ceru el. „Informați toți ofițerii care nu sînt de serviciu și tot personalul științific că vreau să-i văd în sala de consiliu, în 30 de minute. Exact 30 de minute, ați înțeles?"

Pe fața sa înflori un zîmbet larg, în timp ce ieșea din camera pentru a vorbb cu cîțiva ofițeri și savanți înainte de întîlnire.

După ce se adunară în sala de consiliu, ușile fură închise și încuiate. Grupul discuta încet, dar aprins, în timp ce aștepta ca Hawkins să înceapă.

„Domnilor", spuse într-un tîrziu, chemînd adunarea la ordine. „Sînt informat că electroniștti de la bord au făcut tot ce este uman posibil ca această

cameră să fie izolată împotriva spionării. Dar cred că în aceste ultime ore am învățat să nu ne mai încredem în puterea tehnologiei umane.

De aceea vă voi spune doar cea mai mică parte a planurilor mele, în teoria că un secret se păstrează cel mai bine atunci cînd este cunoscut de un număr cît mai mic de oameni."

Mulțimea părea neliniștită și puțin temătoare, dar încă plină de speranță.

„În ultimele ore am făcut ceea ce cred că sînt niște descoperiri fantastice. N-am să spun care sînt, dar cred că am găsit o cale de ieșire din dilema pe care o înfruntăm."

Mulțimea scoase un oftat de ușurare. Zîmbetele înfloriră pe multe fețe.

„Nu vă pot spune în acest moment care este modul de scăpare. Dar am discutat lucrul acesta cu cîțiva dintre dv. — cu cel mai mic număr posibil — și toți au fost de acord că este o șansă excelennă de-a reuși. Și dacă va fi așa, noi cei de pe Pămînt vom fi puși în fața multor probleme. Dar vom fi, în sfîrșit, liberi, iar acesta este cel mai important lucru. Dacă vom da greș..." Hawkins lăsă fraza suspendată cîteva clipe. „Dacă vom da greș, ne putem aștepta la distrugerea instantanee nu numai a noastră, ci și a întregii omeniri."

Așteptă un timp pentru ca vorbele lui să-și facă efectul. Fața îi era încruntată. Apoi, brusc, își lăsă mușchii faciali să se relaxeze într-un zîmbet larg. „Dar eu nu cred că vom da greș. Cred că vom învinge. Și am venit să vă cer permisiunea de-a risca viețile noastre în această încercare. Nu vă pot da mai multe informații, dar pot doar ss vă cer să aveți încredere în mine — și vă mai cer voturile și aprobarea." Făcu ochii roată prin cameră, apoi spuse: „Am să-i rog pe toți cei care au încredere în mine și în judecata mea să se riiice în picioare."

Broussard folosi trucul deciziei în masă, considerînd că acesta îi va face pe oameni să se hotărască mai repede. Astfel decizia avea o mai mare șansă de unanimitate. Hawkins zîmbi văzînd cît de bine lucrase planul. Toți oamenii din cameră erau în picioare, mulți dintre ei ovaționînd.

Așteptă ca izbucnirea să se liniștească, apoi spuse simplu: „Mulțumesc. Și acum, fiecare la postul său."

Căpitanul Allen Hawkins stătea în scaunul său de control de pe pasarela navei SUNWARD, privind la butonul care deschidea radioul. „Scopul unei poziții responsabile este de a lua decizii", își spuse.

O lumină verde se aprinse pe bordul de control, indicînd că toate pregătirile pe care le ordonase erau gata. Astfel de semnale urmau să fie singurele mijloace de comunicație pe întrega perioadă a manevrei, căci dăduse ordin ca nimeni să nu scoată vreun sunet în timpul operațiunii. Nu risca.

Apăsînd pe butonul radioului, spuse tare: „Aici este căpitanul Allen Hawkins de pe nava SUNWARD. Îl chem pe inspectorul Lan Sur din Imperiul Dakn."

Aproape imediat auzi o voce răsuunzîndu-i: „Spune."

„Cred că am luat pînă la urmă o hotărîre", spuse Hawkins sobru. „Dar înainte de-a o anunța, mai avem o cerere și cred că nu vei considera că este ceva lipsit de rațiune. După cum ai spus tu însuți, rasa noastră este incredibil de emoțională. Dacă n-am fi fost așa, am fi putut să-ți dăm răspunsul mult mai devreme."

Vocea străinului tună puternic în camera de control. „Am să ascult cererea voastră, dar sper că știi că nici una dintre condițiile pe care vi le-am pus nu va putea fi schimbată."

„Da, știm asta, dar cererea noastră este de altt natură", spuse Hawkins. „După cum am mai spus, rasa noastră este foarte emoțională. Dar probabil ai înțeles că noi, cei de la bordul navei SUNWARD, sîntem poate mult mai stabili decît majoritatea celor de pe planeta noastră. Așa se întîmplă cu exploratorii și cu oamenii de știință. De aceea am fost capabili să ajungem la un rezultat.

Din nefericire, am anticipat mai multe necazuri decît «cei de acasă», dacă înțelegi acest termen. Și ca să facem lucrurile mai ușoare, nu doar pentru noi, dar și pentru tine, avem o cerere de făcut."

„Înțeleg importanța semantică a termenului și o să vă dau răspunsul meu la această cerere dacă doriți, dar mai întîi formulați-o", sună vocea străinului. „Risipim timp valoros și mai am și alte lucruri de făcut."

Hawkins începu să transpire. Îl înțepa pe străin intenționat, dar nu știa cît de departe putea să meargă.

„Ei bine, noi, cei de pe SUNWARD, sîntem convinși că poți să-ți duci la capăt amenințările dacă ne răsculăm. Te-am văzut stînd neatins de toate puterile distructive ale acestei nave. Dar apărarea împotriva armelor noastre slabe este una, iar posibilitatea de a distruge o stea este alta.

Cei de acasă vor accepta decizia noastră fără ezitare și nu vor visa niciodată să facă vreun necaz celor din Imperiul Dakn, dacă le vom arăta imagini autentice ale puterii pe care o aveți. Cerem, de aceea, să-ți scoți armele și să transformi acest **sistem solar într-o novă în timp ce noi vom fotografia** procedura."

Vocea lui Lan Sur răsună înspăimîntător de tare. „Ceea ce cereți este imposibil pentru mai multe motive. În primul rînd, Imperiul Dakn nu dorește să distrugă pămînturi valoroase doar ca să-și demonstreze puterile. În al doilea rînd, procedura ar lua prea mult timp, iar nava mea mică se poate sustrage flăcărilor novei, pe cînd nava voastră mare, neechipată cu sistemul de propulsie C^2 ar fi atrasă în cataclism și ar fi distrusă. Recunosc că, deoarece rasa voastră are un grad așa de ridicat de emotivitate, o astfel de demonstrație ar ajuta probabil la absorbirea în liniște a culturii voastre într-a noastră, dar acest lucru e imposibil."

Hawkins își permise luxul de-a zîmbi. Analiza pe care o făcuse situației era absolut corectă. „Ei bine", spuse ca răspuns. „După părerea noastră, planeta exterioară a sistemului este foarte mică și fără folos pentru nimeni. Ai putea s-o distrugi măcar pe ea?" Se opri doar o fracțiune de secundă, apoi se grăbi înainte ca străinul să răspundă. „Bineînțeles, dacă n-o poțț face fără să distrugi și celelalte planete, ei bine, vom înțelege. Dar ar ajuta..."

Vocea străinului tună, întrerupîndu-l pe comandant. „Cu siguranță, voi încă subestimați ı ivelul

tehnologic al Imperiului Dakn." Străinul se opri ca şi cum ar fi controlat ceva. „După analiza făcută acestui sistem, cea de-a patra planetă, care este cea exterioară, nu are nici o valoare pentru poporul meu. De aceea, sînt de acrrd cu cererea voastră. Planeta va fi distrusă imediat."

„Hei, stai aşa!", strigă Hawkins cu o voce tremurată.

„Nu trebuie să vă fie teamă", veni răspunsul anost al străinului. „Înţeleg în totalitate că echipamentul vostru de înregistrare vizuală nu poate funcţiona la o astfel de distanţă. De aceea vă eţi ridica nava imediat şi vă veţi plasa în unghiul cel mai potrivit de înregistrare."

Hawkins trebui să se ţină de scaun pentru a nu începe să danseze de bucurie. Îi întinsese o cursă străinului şi într-un fel, într-un incredibil fel, cursa a funcţionat. În sfîrşit îndrăzni să spere că...

SUNWARD se opri în orbita celei de-a treia planete. Nava străină dansa înaintea lor, în drum spre micuţa planetă exterioară. „Puteţi veni mai aproape", îl informă Lan Sur pe Hawkins, observînd că SUNWARD se oprise mai curînd decît se aşteptase.

„Nu, mulţumim", răspunse Hawkins. „Putem lua fotografii excelente de la această distanăă, iar tu trebuie să-ţi aminteşti că noi nu avem echipamentul protector pe care îl ai tu."

Hawkins observă că vocea străinului avea o notă iritată şi dispreţuitoare. „Este o diferenţă mare între distrugerea unei mici planete şi crearea unei nove. Oricum, dacă vă simţiţi în siguranţă acolo, puteţi rămîne unde sînteţi." Cîteva secunde mai tîrziu străinul adăugă: „Aparatele voastre de înregistrare sînt pregătite?"

Hawkins indică faptul că erau pregătite.

„Atunci priviţi", spuse Lan Sur. Trecură probabil trei minute pînă cînd prima explozie ajunse la ei. Micuţa planetă, de aproape 550 de mile în diametru, începu să strălucească uşor, apoi fu cuprinsă toată de flăcări. Limbi de foc dansau la sute de mile de suprafaţă, apoi cădeau obbsite, în cazanul fierbînd în care se transformase planeta. Pentru aproape zece minute micuţa lume se agită în chinuri agonizante şi apoi, dintr-o dată, păru să tremure la suprafaţă. Nu se auzea nici un zgomot, dar cei ce priveau de la bordul navei SUNWARD înlocuiau mental lipsa componentului celei mai mari explozii la care asistaseră vreodată. Camerele de luat vederi înregistrau scena în linişte.

Cîteva minute mai tîrziu, după ce mare parte a fragmentelor fostei lumi se dezintegraseră într-o splendoare de foc, vocea lui Lan Sur sparse tăcerea: „Am folosit doar unul din multiplele mijloace de distrugere. Oricum, se pare că a fost, în aceste condiţii, cel mai spectaculos. Şi aţi văzut puterea ofensivă a Imperiului Dakn. Sînteţi gata să-mi daţi decizia voastră?".

Bordul de control din faţa lui Hawkins îşi aprinse toate semnalele verzi. „Da", spuse el. „Cred că sîntem, în sfîrşit, gata. Iată răspunsul nostru la şansele pe care ni le-ai dat." Degetul lui apăsă ferm pe singurul buton roşu.

SUNWARD gonea pe drumul spre Pămînt de aproape o oră, cînd Broussard îl descoperi pe căpitanul Hawkins stînd singur în camera de observaţii, privind afară în negreala subspaţiului.

„Ei bine", spuse psihiatrul. „Nu cred că ţi se mai pare aşa de negru acum, la finalul excursiei."

Hawkins se întoarse şi-i zîmbi. „Nu. Nu cred. Ce lucru ciudat poate să facă o rază de lumină cît o gămălie de ac în întunecimea spaţiului, nu?"

Broussard clătină din cap. „Mă întreb: oare, ce-a gîndit prietenul nostru străin cînd Clarion, Trellis, celelalte planete şi noi am dispărut brusc, lăsîndu-l pe el acolo?"

Hawkins rîse. „Tu eşti alienistul. Tu să-mi spui."

„Mai degrabă te-aş întreba ceva. De unde ai ştiut că-ţi va merge?"

„Poţi spune că am devenit expert psihiatru peste noapte", răspunse Hawkins. „Oh, nu în felul ştiinţific pe care-l practici tu — ci în felul practicat de cei mai mulţi oameni zi de zi. Am descoperit, de exemplu, că din cauza unei neînţelegeri din partea celor de la Comunicaţii, am continuat să trimitem mesaje acasă după ce străinul ne-a avertizat special să n-o facem. La început am crezut că el ignoră această încălcare a regulilor, dar apoi am început să mă întreb dacă asta nu înseamnă că el nu era conştient de ceea ce făceam noi. Îmi amintesc că a vorbit o grămadă despre sistemul C^2 pe care l-a considerat mult superior sistemului nostru de transport şi comunicaţii. Dar cînd l-am rugat pe cel de la Navigaţie să facă o comparaţie, am descoperit că, folosind subspaţiul, noi putem să parcurgem distanţele mult mai repede decît rasa lui.

Şi totul s-a adăugat la faptul că rasa lui n-a descoperit niciodată subspaţiul. Ştiu că asta pare imposibil, dar cînd am controlat împreună cu cel mai bun fizician, am aflat că noi am descoperit subspaţiul pur şi simplu printr-un accident — un accident stupid — şi nu prin vreo teorie complicată. Teoria a venit mai tîrziu, după ce procesul a fost demonstrat în laborator.

Un timp mi-a fost imposibil să cred. Dar cînd am descoperit că nava lui era una foarte mică — prea mică pentru a utiliza propulsia prin subspaţiu — am ştiut că presupunerile mele erau corecte. Aşa că l-am păcălit să ne lase într-o poziţie în care puteam acţiona propulsia — şi am pus inginerii să mărească raza de acţiune pentru a-l lua pe Clarion cu tot cu planete cu noi în subspaţiu." Hawkins se opri cîteva secunde, apoi se întoarse către hubloul de observaţie. „Vom avea nevoie de fiecare soare şi fiecare planetă pe care vom putea pune mîna."

Broussard se sprijini confortabil cu spatele de uşă. „Cred că ai făcut bine luînd fotografii ale distrugerii celei de-a patra planete. Vom avea nevoie de ele ca să-i convingem pe «cei e acasă» că aceasta era singura soluţie a problemei."

Hawkins fu de acord cu el. „Nu le va place să renunţe la tot universul cu care sînt obişnuiţi, doar pentru a fugi şi a se ascunde în subspaţiu. Şi, ştii, cred că poeţii, marinarii şi tinerii îndrăgostiţi ne vor urî cel mai mult."

„Ce vrei să spui?", întrebă Broussard.

„Nu va mai fi cer plin de stele despre care să scrii poeeii, nu se va mai putea naviga pe apă după stele şi nu se vor mai cînta serenade sub ele. Cred

că foarte mulți dintre noi vor simmi lipsa tuturor acestora."

„Crezi că ne vor găsi vreodată?", întrebă Broussard, schimbînd subiectul. „Din expresia de pe fața lui Lan Sur, atunci cînd ne-a spus despre cealaltă lume, am bănuit că vor scotoci întreg Universul ca să ne găsească."

„Să ne găsească? Imperiul Dakn? Chiar că nu știu. Avem o mie de nave echipate cu sistemul de propulsie în subspațiu. Asta înseamnă o mie de sisteme solare pe care le putem trece în subspațiu înainte ca ei să ne poată prinde — sper. Dar va trebui să fim atenți. Dacă vreuna din navele noastre va fi vreodată prinsă și ei vor descoperi sistemul de propulsie, vom avea necazuri. Mă îndoiesc că ei ne vor arăta vreo milă."

„O mie de sori — și doar o mînă de lumi utilizabile în jurul lor. Nu-i prea mult pentru o rasă care se înmulțește așa de repede ca a noastră. Și pentru unii dintre noi, cred, subspațiul nu va semăna prea mult cu spațiul normal în care au crescut, pe care l-au cunoscut și l-au iubit." Hawkins clătină trist din cap.

„Dar DACĂ ne vor găsi?„ insistă Broussard.

„Ei bine, cel puțin vom avea timp să ne pregătim. Poate un an, poate zece, poate o mie. Dar i-am învins de data asta și poate o vom putea face iar."

Mult timp continuă să privească tăcut în întunericul de afară. „Chiar că nu știu..."

În românește de CRISTIANA SMĂRĂNDESCU

(Urmare din pag. 14)

Drumul, același însoțitor mut de peste zi, îl îmbia către vale, cu mantia-i țesută din raze de lună. Căsuțele își dormeau somnul în tihnă, vegheate de sîmburele de lumină al candelelor. Pe pod, se opri o clipă și privi în susul apei, către coliba, invizibilă acum, a pustnicului. Sub el, valurile repezi își cîntau neînțelesele melodii, zdrumicîndu-se de colții tăioși ai pietrelor. O pasăre țipă ascuțit în inima codrului, înfiorînd frunzele.

Porni mai departe și noaptea îl înghiți, înainte de a fi auzit strigătul deznădăjduit al maicii ce-l găzduise, în clipa cînd, furișîndu-se să vadă minunea, se lovise în pragul chiliei de trupul spînzurat al pustnicului, a cărui barbă strălucea ca o flacără în bătaia vinovată a lunii.

Luminile lămpilor crescură brusc, alungînd întunericul și maicile năvăliră, în cămășile albe de culcare și cu părul despletit, care cum se trezise din somn, într-un vaier către tinda bisericii, unde măicuța cea sprintenă hohotea fără lacrimi și se lovea cu capul de pereți. Apoi a fost cea mai bătrînă dintre ele care a observat minunea și a răcnit, dînd ochii peste cap:

— Surioarelor, sfînta plînge fără mașinărie!

Desprinsă de zidul în care odihnea un străvechi mecanism ruginit, icoana înnegrită de fum, cu marginea tivită în aur, stătea pe măsuța de lemn, sprijinită de o carte de rugăciuni. Din ochii triști ai sfintei curgeau boabe mari de lacrimi scînteietoare.

Pe firul văii înguste, cobora cu pași moi liniștea nefirească a miezului de noapte.

Povestire primită prin agenția „Faur Agachi"

(Urmare din pag. 11)

că atunci cînd îi merge lui bine, merge bine la toată lumea; e incapabil să se ocupe de prietenii lui, fiind — în schimb — ofensat și uimit cînd prietenii lui nu-i dau atenție.

— Gilberto e un as!! spuse el. A aranjat totul cît ai clipi din ochi!

— Îmi pare bine și te felicit pentru... modestia ta! De altfel, era și timpul să-ți pui capul la contribuție, ca să poți ieși din încurcătură.

— Nu, văd că nu m-ai înțeles! Nu-ți vorbesc de mine, ci de Gilberto I. El e un as!! Eu doar îi semăn leit, dar în afacerea asta n-am nici un merit. Există numai de duminica trecută. Acum totul e în ordine! Mai rămîne numai să mă „căsătoresc" cu Emma II și apoi să-mi găsesc un serviciu, dar sînt sigur că cei de la Oficiul de proiecte și invenții mă vor primi cu brațele deschise pe post de comis-voiajor. Cred că nimeni altul — în afară de mine — n-ar putea să facă o mai bună reclamă „Mimetizatorului"!!!

În românește de IANCU G. BÎRLĂDEANU

DEZLEGAREA JOCULUI „OCOLUL PĂMÎNTULUI CU JULES VERNE" APĂRUT ÎN NUMĂRUL 474

1) CĂLĂTORIE — PA; 2) IERNAT — STEAG; 3) NR — IREA — ARGI; 4) CIF — ALSACIA; 5) IALA — UET — ENS; 6) NA — ARDAN — ET; 7) C — COPII — ECLE; 8) AVARA — UIMI — A; 9) SERE — A — NORD; 10) TRINCHET — MAR; 11) ED — OCOL — LUNA; 12) LEAC — MATHIAS.

SF-ul în cuvinte încrucişate

Filmul SF — un avertisment?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1									◎			◎
2								◎				
3					◎							
4				◎								
5			◎						◎			◎
6		◎					◎				◎	
7					◎				◎			
8	◎					◎					◎	
9			◎					◎				
10									◎			
11						◎						
12			◎				◎					

ORIZONTAL: 1. Ajutor extraterestru pus în slujba umanităţii de o întreagă armată de cineaşti: D. Fleischer („...în Telescopul magnetic", 1942), Dan Gordon („... în tobele junglei", 1943), Thomas Carr („...", 1948), Th. Carr şi Georges Bair („... zboară din nou", 1954), Delgado („...", 1962), Lee Sholem („Atom Man contra lui ...", 1950) etc. — Marginile filmului! 2. Şi „extraterestrul mic", pătruns în corpul unui pămîntean cu scopul colonizării planetei „din interior", eroul comediei omonime semnate de Ugo Gregoretti (1963) — „... fulgerat" (neart.) sau „Berlin, simfonia unui mare ...", pelicule de anticipaţie semnate de Luitz Morat (1924), respectiv Walter Ruttmann (1926). 3. Avîndu-l drept consilier tehnic pe savantul de origine română Hermann Oberth, acest cineast american a turnat în anul 1929 filmul „Femeia în lună", peliculă realizată „respectîndu-se toate regulile ştiinţei" (Fritz) — Alt regizor american, remarcat prin pelicula „Rachetonava XM" (1950) (Kurt). 4. „1984" de M. Anderson (1956) sau „Panică în ... zero" (neart.; R. Millard, 1962) (pl.) — „Visul unui ... sau Luna la un metru", primul film SF creat de Georges Méliès în anul 1898. 5. Ultimii invadatori! — Munţi în URSS — Kramer Stanley. 6. Iubire — Rîuri. 7. „... tăcerii", cine-avertisment privind folosirea necugetată a forţei atomului, realizat în anul 1960 de Kurt Maetzig plecînd de la romamnul „Argonauţii" al scriitorului polonez Stanislaw Lem (neart.) — Cunoscut... necunoscut — Omăt. 8. „... morţii", laitmotiv pentru cunoscute creaţii din domeniul SF: „Cei patru marcaţi" (Duke Worne, 1920), „Umbra care dispare", (L. Friedländer, 1934), „... invizibilă" (Lambert Hillyer, 1936), „... dezintegratoare" (Pascual Cervera, 1965), „... indivizibilă" (Harry Pollard, 1920) etc. — Biochimist danez. 9. Constanta cercului — „... Pămîntului în 80 de zile", roman de anticipaţie de Jules Verne, transpus şi pe marele ecran (neart.) — Energia viitorului, dar şi angoasa omului modern, eroul unor filme precum: „... Man contra lui Superman" (Lee Sholem, 1950), „... la răspîntie" (neart; Cenek Duba, 1947) sau „Balada ..." (nom; Jean Image, 1948). 10. „..." (August Blom, 1913), „..." (G.W. Pabst, 1932) sau „Sirena din..." (Gregg G. Tallas şi Arthur Ripley, 1948), sînt doar cîteva dintre încercările de reconstituire a continentului dispărut — Editura pentru Literatură Universală (siglă). 11. „... lup", peliculă SF realizată în anul 1923 de regizorul american Harry Fraser şi Colbert Clark (neart.) — Dinte bolnav. 12. Subsemnatul — Poem de Hesiod — Cineast japonez, „părintele" mai multor monştri care ne-au invadat ecranele: Rodan („Rodan", 1956), Mothra („Mothra contra Godzilla", 1964), Baragon („Frankenstein contra Baragon", 1966), Dogora („Dogora, monstrul cosmic") etc. etc. (Inoshiro).

VERTICAL: 1. Unul din celebrele filme SF din creaţia lui A. Tarkovski (1967) — Marea speranţă a omenirii, pusă sub semnul incertitudinii pînă spre finalul majorităţii filmelor SF. 2. Omeneşti — Izotop al hidrogenului. 3. Conifere — Insula celebrei magiciene Circe — Pagini de literatură răstălmăcite în film! 4. Electrocardiogramă (abr. med.) — Locuitoarele planetei Venus, rămase fără bărbaţi, protagonistele filmului „Regina din afara spaţiului" (Edward Bernds, 1958), film considerat de Luis Gasca drept „o versiune interplanetară a matriarhatului american". 5. Bir! — La telefon — Coşuri pe faţa tinerilor. 6. Creaturi extraterestre sau ieşite din minţile diabolice ale unor savanţi nebuni, personaje de groază care terorizează Pămîntul şi-i pun sub semnul întrebării însăşi existenţa — În cotă! 7. Diminutiv feminin — Foarte sărac. 8. Personaje de groază impunînd prin dimensiuni şi ferocitate, prezenţe obişnuite în filmele SF (fem. sing.) — „Jucătorul de...", titlu comun pentru peliculele realizate de Raymond Bernard (1926) şi Jean Dreville (1938). 9. Prefix cu sensul de „egal" — „... vine din adîncul mării" şi „Regele Dinosaur" sînt filmele SF realizate în anul 1955 de regizorul american Robert Gordon — Apariţia lui Rodan! 10. „Cel mai celebru dintre miturile cinematografiei fantastice" (Michel Laclos), creat de James Wahle în anul 1931 şi reluat apoi în zeci de ipostaze de o pleiadă de cineaşti printre care amintim: Erle C. Kenton („Spectrul lui...", 1942, şi „Casa lui ...", 1944), Roy William Neill („... se întîlneşte cu Omul-lup", 1943), Charles T. Barton („Abbot şi Costello împotriva lui...", 1949), Terence Fisher („Blestemul lui ...", 1957), Freddie Francis („Boala lui ...", 1963), Robert Gaffney („... contra monstrului cosmic", 1964), Inoshiro Honda („...contra Baragon", 1966) etc. 11. Roditor — Localitate în Ungaria. 12. Divinitate feniciană — Animale supradimensionate, relicvele unor lumi sau vremuri apuse venite de pe alte planete sau create în laborator şi scăpate de sub control, în general puse în slujba răului, deşi, uneori, emoţionează prin aptitudinea lor pentru dragoste („King Kong", Ernest B. Schoedsack şi Merian C. Cooper, 1933) (sing.).

Dicţionar: ALTAI, AAES, EEE, AEA, OMO, OLAD, SNM.

RADU STOIANOV